

HIŠA

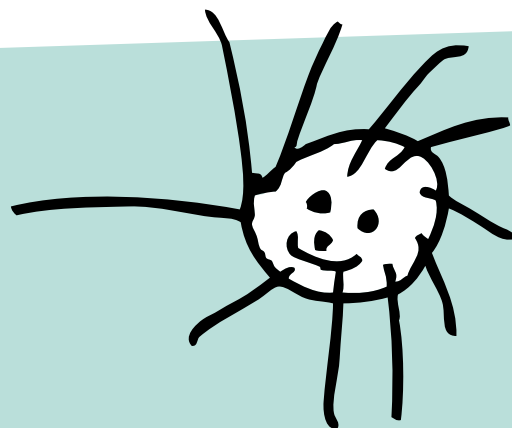
OTROK

št. 28

glasilo angelinega vrtca

junij
2015

baralo

03	UVODNIK
04	MONTESORI DOMA
06	IZ ZAKLADNICE MONTESORI
11	ANGELA NAS NAGOVARJA
13	DOBRI PASTIR MED NAMI
17	POGOVOR
20	GODOVNI ZAVETNIKI
24	PREDSTAVITEV PROJEKTA
26	ODMEVI
48	TIHA OPAZOVANJA
50	DNEVNIK DOGODKOV
57	HOP HOP
63	VPRAŠANJA STARŠEV
67	DELO NAŠIH ROK
70	IZ OTROŠKIH UST
72	ČESTITKE IN ZAHVALE
73	ALI STE VEDELI

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca
Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje,
versko dejavnost in kulturo, Josipine Turnograjske 8, 1000 Ljubljana

Odgovorna urednica: s. Nina Ipavec

Urednica: Metka Švegl

Uredniški odbor: Maja Anko, Polona Avanzo, Tinka Beltram Prekovič, Marta Blažič, Sara Emeršič,
Urška Hrast, Nina Kavčič Lulik, Urša Molan, Metka Švegl, Pavlina Zrimšek.

Oblikovanje: Urša Molan

Slika na naslovnici: Klara Ellena Molan

Pisani naslovi in sličice: delo otrok Angelinega vrtca

Foto: iz arhivov Angelinega vrtca in družinskih arhivov

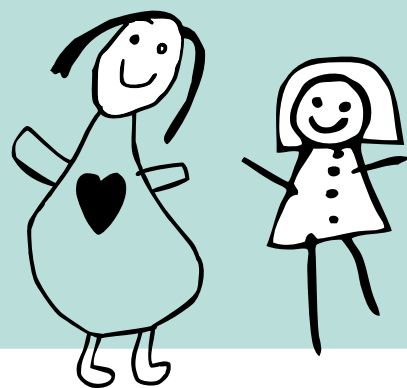
Lektoriranje: Nina Kavčič Lulik, Sara Emeršič, Pavlina Zrimšek

Prelom: Urša Molan

Tisk: Salve d.o.o. Ljubljana

Ljubljana, junij 2015

elektronski naslov za pošiljanje člankov:
angelin.vrtec@guest.arnes.si

Peter V. ☀ 5,5 let

UVODNIK

Spet jo držimo v rokah: sveže natisnjeno številko Hiše otrok. V rokah držimo glasilo, s katerim otroci Angelinega vrtca podoživljajo lepe trenutke v vrtcu v zadnjih mesecih, z njim bodo ohranili spomine za prihodnost, ko bodo verjetno še z večjim veseljem prelistali strani glasila svojega otroštva (pri svojih dveh otrocih, ki sta vrtec že zapustila, to z veseljem opažam), ga morda čez desetletja kazali svojim otrokom ali celo vnukom. Srčno upam, da ne bo takrat izredno zanimiva že zato, ker je bila natisnjena na papirju in ni bila izdana le v elektronski obliki.

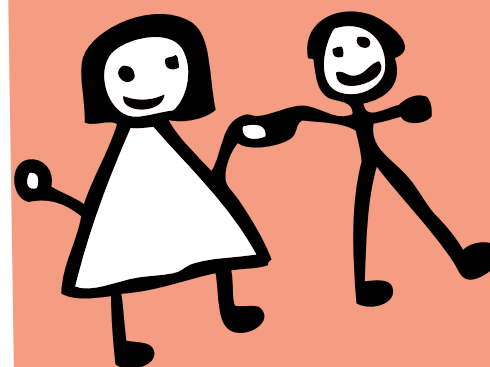
Nam, staršem, pa Hiša otrok omogoči, da izvemo za marsikateri dogodek, ki so ga otroci pozabili omeniti ali starši v popoldanskih klepetih z otroki nismo izvedeli toliko, kolikor bi želeli. Upam, da vam hitri tempo vsakdana ne prepreči, da bi si s prebiranjem videnja koga drugega ne osvetlili dogodka, ki ste se ga udeležili tudi sami. In nenazadnje, Hiša otrok je dragocena zakladnica znanja o vzgoji s poudarkom na metodi montessori.

Vedno se razveselim, ko prebiram članke ali zagledam fotografije, iz katerih začutim ljubezen in srčnost, s katerima vzgojitelji pristopajo k našim otrokom. Čutim namreč, da ravno toplino otroci še kako potrebujejo, da so lahko resnično srečni, sproščeni, čustveno stabilni. Še več, te izkušnje bodo ponesli kot bogato doto v dobo odraslosti. In še nekaj je, kar zelo cenim, da je dano našim otrokom: to je umirjenost – v vrtcu dobiš občutek, da se je čas ustavil, ni sodobnega hitrega ritma.

Bogu hvala, da so naši otroci lahko v Angelinem vrtcu, kjer je bogato poskrbljeno za duhovno in versko vzgojo naših otrok. Velik dar je, da nam, staršem, pri tem pomagajo še v vrtcu. Tudi za ta vidik vzgoje je pomembno poskrbeti v ranem otroštvu; tudi če bo otroka kasneje življenje zaneslo v druge vode, verjamem, da bo njegova jadrnica slej ko prej našla pot v varen pristan, na katerega je kompas nastavljen v zgodnjih letih. Nekaj člankov v pomoč, kako nastaviti koordinate, boste prebrali tudi v tej številki Hiše otrok.

Tistim, ki s to številko Hiše otrok zapuščate Angelin vrtec, pa želimo srečno jadranje v šolskih vodah kot tudi na nadaljnji življenjski poti. Naj vas čas, preživet v Angelinem vrtcu, še dolgo spremlja v mislih in v načinu življenja.

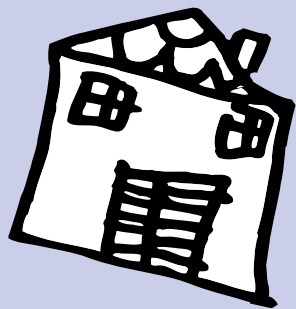
Nina Popek, mama Urbana iz Zelene sobe

Andi ♥ 4 leta

Montessori doma

Starši imamo pomembno odgovornost za življenje in razvoj svojih otrok. Maria Montessori spodbuja starše, da so varuhi otrok, njihovi vodniki in sodelavci v procesu gradnje otrokove osebnosti. Znati moramo učiti se in rasti s svojimi otroki, jih opazovati, z njimi uživati in jih sprejemati. Vse to pa je odvisno od tega, koliko smo se starši pripravljene soočiti se s počasnim tempom otroka. Otrok ves čas absorbira vsako kretnjo in dejanje staršev, zato je dobro, da starši delamo počasi, mirno in jasno; tako lahko otrok posrka vse podrobnosti našega delovanja. Da bi starši lahko nudili otroku pozitiven razvoj, moramo pripraviti zanj ustrezno domače okolje, predvsem pa ga vključiti v vsa družinska opravila.

Preko izobraževanja kateheze Dobrega pastirja je montessori pedagogika vstopila tudi v naše družinsko življenje. V kuhinji smo ob veliko jedilno mizo postavili še nizke mizice z majhnimi stoli. Nizke kuhinjske predale in police smo namenili za pribor, krožnike, lonce in ostale kuhinjske pripomočke, ki jih otrok sme varno uporabljati sam. Kuhinja postane pravo raziskovalno področje. »Kaj je to?« Pokažem, predstavim, kako delam s tem, in pospravim. Radovedno opazujem sina in hči, ali bosta res ponovila, kot sem jima pokazala? Lahko si mislite, kakšna radost se je prelivala v meni kot mladi mami na začetku poti montessori pedagogike ob gledanju svojih prvih dveh otrok. Ena majhna mizica je bila premalo, saj je bilo treba urediti še delovni pult. In samostojnost se je začela. Malica: koliko lupljenja, sekljanja in rezanja. Potem pomoč pri kosilu. Očistiti mizo, da bomo jedli, urediti pogrinjke (pogrinjek, krožnik, jedilni pribor) za vse družinske člane. Velikokrat se tudi pri kosilu uporablja zelenjava, največkrat korenje; spet delo za predšolskega otroka: lupljenje, rezanje, ribanje, mletje ... Potem pa je treba vse to še pomiti! »Hura, voda!« Mm! Najslajše pa je, ko pečemo piškote!

Gnetemo, valjamo, oblikujemo, pečemo in se sladkamo.

Prilagodili smo tudi dnevni prostor z regali, nanje postavili različne materiale po sklopih, npr. bralni kotiček z gugalnikom, pobarvali frutkove lončke in vanje pospravili po barvah barvice, naredili stojalo za likovni kotiček za slikanje z vodenimi barvicami, postavili košaro za šivanje in še in še.

Za trening pincetnega prijema so odlične kljukice za perilo.

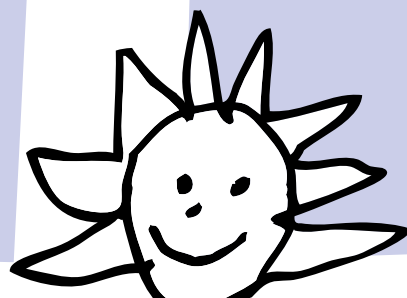
V kopalnici smo izkoristili bide za toaleta najmanjših, velik umivalnik pa za umivanje »dojenčka«.

Če res pustiš otroku svobodo, da se vključi v delo odraslega, bo dostikrat sam našel način, kako bo delo opravil. Veliko je stvari, ki jih počnemo skupaj. Zato bom le še zaključila, da je otrok zelo sposoben: pospraviti jedilni pribor v pomivalni stroj ali predal, pobrisati prah, zložiti krpe, poiskati pare nogavic, pomagati krmiti živali, kopati na vrtu, pleti, zalivati ... Sledi ličkanje koruze, grabljanje od stele do mrve. Tekanje po gozdu, opazovanje letnih časov v gozdu in na vrtu.

Pomembno je, da so stvari, ki jih otrok uporablja v skrbi zase, v sorazmerju z njegovo velikostjo in sposobnostjo.

Glavni problem, ki ga vidi Paula Polk Lillard, je problem svobode. Pravi, da svoboda, ki je namenjena otrokom, ni osvoboditev od staršev in učiteljev, to ni svoboda od zakonov narave ali države ali družbe, ampak svoboda za samorazvoj in samouresničevanje.

Tanja Grabnar (mamica Nike Grabnar iz Rumene sobe), fotografije: družinski arhiv

iz zakladnice montessori

VSAKDANJE ŽIVLJENJE

»Razvoj ročnih spretnosti poteka v koraku z umskim razvojem. Bolj fino je delo, več pozornosti in natančnosti zahteva od inteligentnega uma, da ga usmerja.« (Maria Montessori, 2008: 176)

Vaje vsakdanjega življenja imajo največji pomen za **celotni razvoj otroka**. Tu gre za fizični, duševni in moralni razvoj ter za povezavo med umom in telesom. Ta povezava pomaga otroku pri:

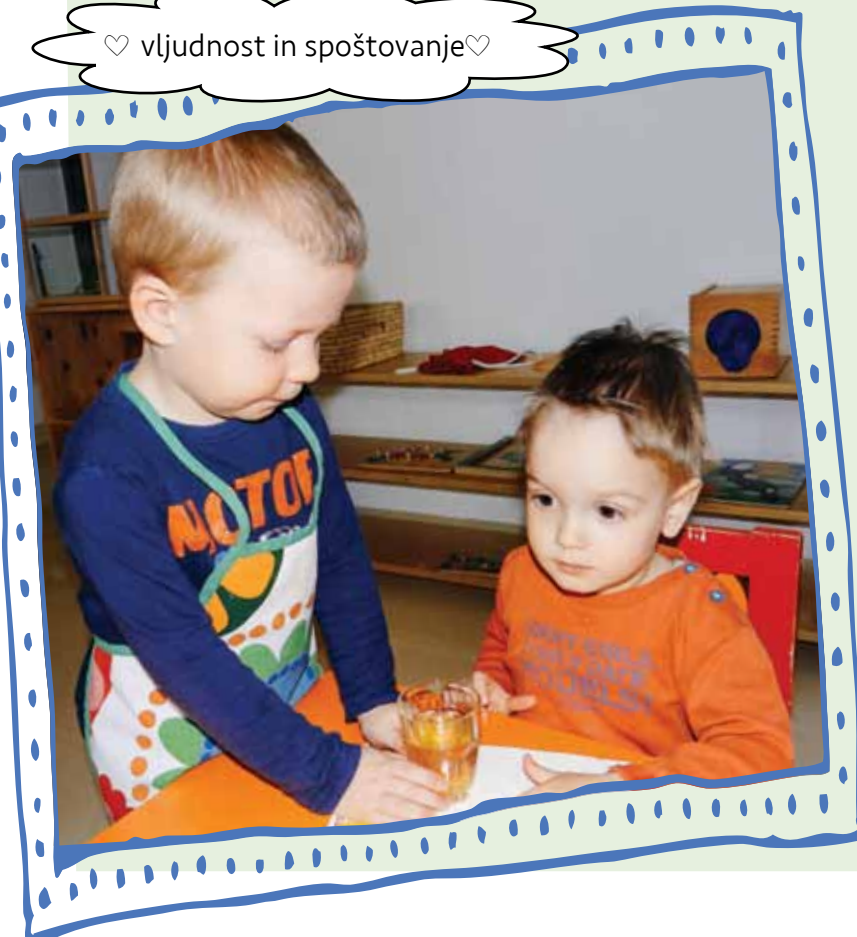
- ★ koncentraciji,
- ★ koordinaciji gibanja,
- ★ lahkotnem in veselem učenju,
- ★ ponavljanju in odkrivanju.

Vsakdanje življenje **izpolnjuje otrokovo notranjo potrebo**. Otrok se z delom poveže s samim seboj.

Maria Montessori je o dejavnostih govorila kot o dejavnostih, ki oblikujejo.

»Vaje vsakdanjega življenja so dejavnosti, ki oblikujejo. So dejavnosti, ki prispevajo k adaptaciji v okolju. Taka adaptacija in učinkovito delovanje je bistvo koristne vzgoje in izobraževanja.« (Maria Montessori)

♡ vljudnost in spoštovanje♡

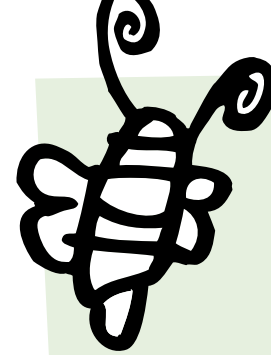
♡ gibanje-črta ♡

♡ skrb za osebo ♡

♡ igra tišine ♡

Vaje vsakdanjega življenja so tiste preproste dejavnosti, ki jih izvajajo odrasli, da bi vzpostavili in ohranili primerne pogoje v svojem okolju. Otrok si močno prizadeva, da bi nam bil čim bolj podoben. Odrasli je tisti, ki želi, da je delo opravljeno, otrok pa tisti, ki želi delo opravljati in se naučiti načina, kako to delo opraviti. Otrok nikoli ne preraste vaj vsakdanjega življenja.

Otroci želijo **posnemati delo odraslih** in ko jim to uspe, so pripravljeni za delo na drugih področjih. Dejavnosti potešijo njihovo močno potrebo po imitaciji odraslih, zanje je dejavnost nekaj posebnega. To je prvo mesto, kjer otroku pomagamo razvijati spretnosti in sposobnosti za razvoj njegovega **intelektualnega dela**.

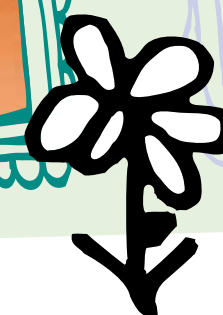
Lahko rečemo, da so vaje iz vsakdanjega življenja **delo**. Delo pa je v montessori pedagogiki zasnovano tako, da trenira določene gibe, ki jih otrok potrebuje na drugih področjih. Gre za to, da se naučijo **samostojnosti**. Dejavnosti vsakdanjega življenja so dejavnosti, na katerih temelji vse ostalo v oddelku (sobi).

To področje **predstavlja povezavo med domom in vrtcem**, saj otrok pozna orodja in delo. Vse je prirejeno njihovi velikosti (da so lahko uspešni), zato jim je dovoljeno, da to tudi uporabljajo. Materiali so realni, niso le posnemanje predmetov.

Pri vajah vsakdanjega življenja je zelo pomembno, da je **okolje dobro pripravljeno**. Okolje mora otroka vabiti k delu. Dober učitelj pripravi okolje in priložnosti za otroka tako, da mu ne odvzame poguma in da otrok ne potrebuje pomoči, ampak zmore sam. Dobro je, da so aktivnosti vsakdanjega življenja **povezane z življenjem otroka** oziroma okoljem, v katerem živi.

Otrok naj **sam odloča**, katere aktivnosti bo izbral; svobodno naj razvija svoje potenciale. Otrokom **omogočimo ponavljanje**, saj s tem razvijajo koncentracijo.

Dejavnosti vsakdanjega življenja so tudi dejavnosti, ki vključujejo **gibanje**, ki ima določen namen in smisel. Maria Montessori govori o »**sintetičnem gibanju**«. To je gibanje, ki je usmerjeno in urejeno s strani uma, da bi izpolnilo inteligentni namen.

VSAKDANJE ŽIVLJENJE V VRTCU MONTESSORI

Razdelitev vsakdanjega življenja po področjih v vrtcu:

★ SKRB ZA OSEBO:

- higiena,
- oblačenje in slačenje,
- oblačila.

★ SKRB ZA OKOLJE:

- znotraj,
- zunaj,
- priprava hrane.

★ OSNOVNI ELEMENTARNI GIBI:

- gibanje na črti, ki je temelj osebne discipline,
- gibi rok in zapestja.

★ VLJUDNOST IN SPOŠTOVANJE:

- gibanje v sobi,
- socialne interakcije,
- skrb za skupnost.

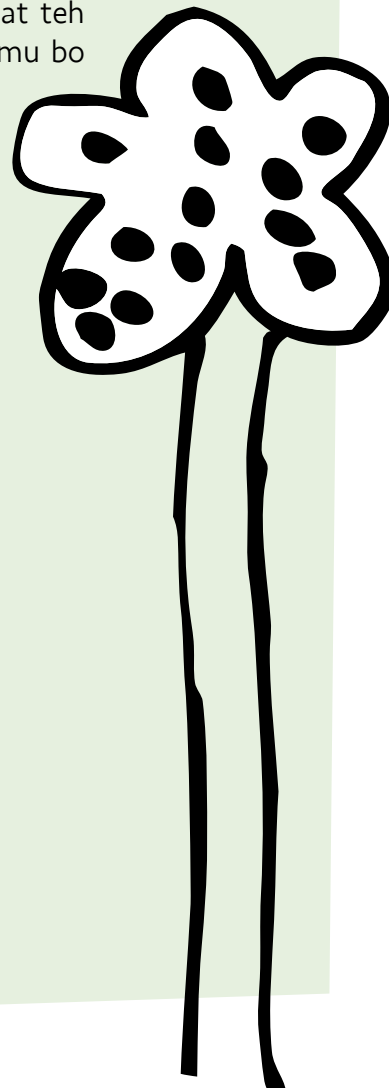
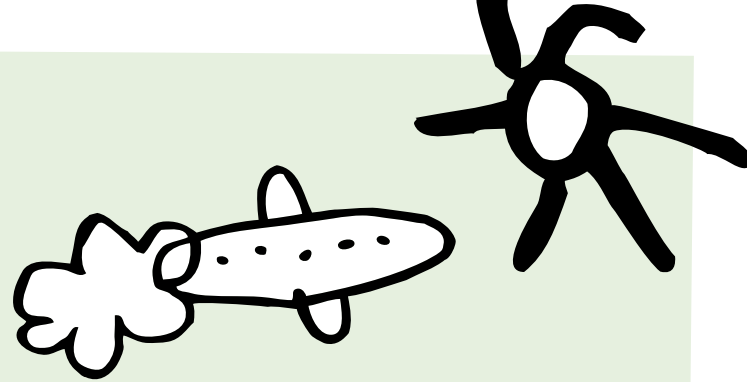
★ TIŠINA:

- vrhunec sintetičnega gibanja ('z umom popolnoma obvladamo telo'),
- mora biti osvojena z naporom,
- ni odsotnost nečesa 'odprtost za vse',
- v tem trenutku damo otroku nekaj zelo posebnega.

Veliko vaj vsebuje delo z **vodo**. V vseh aktivnostih pa je prisoten **red**.

To vse je vsakdanje življenje. Samostojnost ter razumevanje procesa, ki je rezultat teh vaj, sta pomembna za vsakršno resno delo, ki se ga bo otrok kdaj lotil oziroma mu bo postavljeno na pot.

♡ skrb za okolje ♡

VSAKDANJE ŽIVLJENJE DOMA

»Otrok se uči z lastno dejavnostjo, s črpanjem kulture iz svojega lastnega okolja.« (Maria Montessori, *Oblikovanje človeka* (Place M.-H., 2011: 45))

V domačem okolju so dejavnosti vsakdanjega življenja prisotne na vsakem koraku. Vključite otroka v delo, ki ga opravljate. Naj ne bodo to umetne situacije dela. Dajte mu to, kar delate vi.

Pustite mu, da sam poskrbi zase (npr.: obuje čevlje, ko veste, da imate dovolj časa), saj to vodi otroka v občutek neodvisnosti. Skupaj pripravite mizo za kosilo (skrb za okolje) in s tem omogočite otroku sodelovati in prispevati v življenju v skupnosti. Izkušstvo skupnosti je tudi pomembna priložnost za predstavitev (uvajanje) vaj s področja vljudnosti in spoštovanja. To sta sposobnosti, ki omogočata otroku primaren prispevek k življenju v skupnosti.

Predvsem se posvetite gibanju, saj je le-to nujno potrebno za otrokov neposredni razvoj možganov. Z zunanjimi aktivnostmi otrok izboljša grobo motoriko, saj notranje aktivnosti velikokrat ne ponujajo dovolj prostorskih možnosti za izvajanje različnih aktivnosti, kot npr. tek, skakanje, plezanje ...

Ob vsem tem pa ne pozabite na tišino, ki pomaga pri procesu normalizacije. Večeri so idealna priložnost za igro tišine. Prižgite svečo in glejte plamen, kako gori, poslušajte zvoke v okolici ... Bodite kreativni in otroci se bodo vedno radi igrali igro tišine.

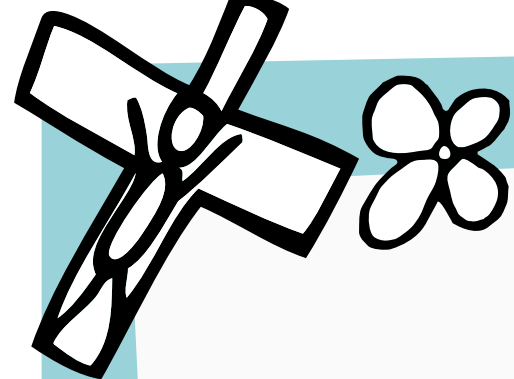
Tina Opeka (rdeča soba)

Viri:

- Montessori, M. (1967). *The discovery of the child* (poglavje 5)
- Montessori, M. (2008). *Srkajoči um*. Ljubljana: Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo.
- Place Marie-Helene (2011). *100 dejavnosti za učenje branja in pisanja po metodi Montessori*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- izobraževanje 0-3 (2011/2012) - zapiski predavanj
- izobraževanje 3-6 (2012/2013) - zapiski predavanj
- izobraževanje 3-6 (2012/2013) - gradivo predavanj (spletna učilnica)

Jan S. ☀ 4,5 let

Anže S. ☀ 5 let

Jakob M. ☼ 6 let

angela naš magovarnja

česa se spomniš o sveti Angeli?

Jakob M.:
☼ Oslepela je, ko je šla v sveto deželo.
Rada je pomagala prinašati vodo ☼

Ana P.:
☼ Sveta Angela nas gleda ☼

Urban O.:
☼ Rada je mami pomagala ☼

Paola:
☆ Sveta Angela je oslepela na poti v sveto deželo in je gledala z notranjimi očmi vere ☆

Neža:
★ Sveta Angela je šla na konju v sveto deželo, kjer je oslepela ★

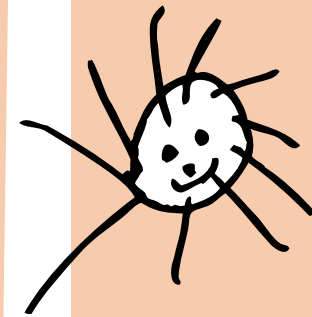
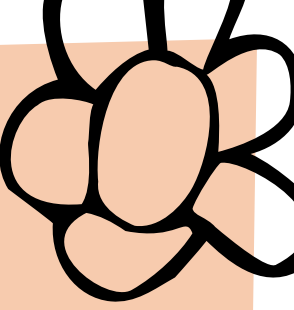
Peter M.:
☼ Sveta Angela je rada molila ☼

Jan:
☆ Sveta Angela je bila prijazna in je rada pomagala in tudi mi moramo biti prijazni do drugih. ☆

Maia M. ☼ 4,5 let

Dobri pastir med nami

UVAJANJE V VELIKONOČNO SKRIVNOST

Temelj naše vere sta smrt in še posebej vstajenje Jezusa Kristusa. To je čisti Božji dar nad katerim se otrok veseli. Otrok intuitivno dojame velikonočni pomen prilike o Dobrem pastirju, saj Dobri pastir sam pravi, da dá življenje za svoje ovce. Za otroke stare od 3 do 6 let je kerigma (veselo oznanilo) bistveno oznanilo.

Otrokom ne poudarjamo Jezusove smrti. Jo izrečemo, ampak bistveno pri odrešenju je Kristusovo vstajenje od mrtvih. Ljudje od nekdaj umiramo, a vstajenje je novost in to oznanjujemo. Najprej moramo pri sebi verovati, da je Jezusovo življenje močnejše od smrti in da smrti sledi prenovljeno in večno življenje. Jezus je umrl, vstal in je navzoč med nami v evharistiji. Človeku je dana odrešitev smrti. To ne pomeni, da ne bom umrl, temveč pomeni, da bom živel.

Otrokom v atriju predstavimo Jezusovo smrt in vstajenje z naslednjimi predstavitvami:

- a) Jeruzalem
- b) Zadnja večerja
- c) Prazen grob (za otroke stare 6 let)

Smrt in življenje/vstajenje otroku približamo še preko:

Prilike o Pšeničnem zrnju, Oltar, Liturgični koledar, Znamenje križa, Izrael, Krst, Slavje luči ter binkoši.

Glede na bogastvo velikonočne liturgije ta praznovanja z otroki pogosto posnemajo obrede velikega tedna in velikonočnega tridnevja; pomenijo neposredno uvajanje v bogoslužje Cerkve.

Za razumevanje velikonočne skrivnosti je pomembno poznati mesto Jeruzalem. To pripomore h konkretizaciji dogodkov, da neko dejanje lahko umestimo v določen prostor. Otroci imajo na voljo tloris ter reliefni model Jeruzalema, kjer so zgodovinski kraji in mestno obzidje premakljivi. Otroci se tako naučijo imena pomembnih stavb oz. krajev, ki se tičejo Jezusovih zadnjih dni zemeljskega življenja, in sicer: tempelj, dvorana zadnje večerje, Kajfova hiša, Herodova palača, trdnjava Antonija, Oljska gora, Kalvarija in grob vstajenja.

Predstavitve Zadnje večerje so vaši otroci videli in slišali v letošnjem velikem tednu. Jezus izbere zadnjo večerjo kot postavitve svete maše. Pri tem poudarimo Jezusovo željo, da ostane s človeštvom vse dni. To je možno prav preko kruha in vina, ki ju Sveti duh pri sveti maši spremeni v Jezusovo telo in kri. Pri predstavitvi se držimo Lukovega evangelija, saj izpostavlja kontraste, kar pa privlači otroke v starosti 3–6 let.

V uvodu sem otroke seznanila z judovskim praznovanjem pashe, ki ga je praznoval tudi Jezus. Takrat je izrekel posebne besede nad kruhom in vinom, ki jih do tedaj še nihče nikoli

Gabrijel L. 3 leta

Klara M. 5,5 let

ni slišal. Poudarim, da je Jezus vedel, da bo umrl, vstal ter šel k Očetu, iskal pa je tudi način, kako bi lahko vedno ostal z nami.

Nato sem predstavila/poimenovala material: dvorana zadnje večerje, Jezus, 12 učencev ter knjižica, v kateri so besede iz Svetega pisma. Ob slovesnem branju Božje besede (Lk 22, 7-13 ter Mr 14, 17-26) sem ustrezno premikala kipce. Na koncu prebranega – ko gre Jezus z učenci po zadnji večerji proti Oljski gori – na pognjeni mizi ostaneta kelih (vino) in patena/krožnik (kruh). Sledila je meditacija: »Mi vemo, da je Jezus umrl.« Pri tem sem Jezusa položila v škatlo, na mizo pa dodala križ. »Vemo pa tudi, da je tretji dan vstal od mrtvih.« Na mizico sem dodala svečki in ju prižgala. »To je način, kako Jezus ostaja z nami, z možmi, ženami in otroki vseh časov. Tudi z nami. To je velika skrivnost.« In to je tudi krščansko sporočilo te predstavitve, poleg tega, da je Jezus umrl in vstal ter živi.

Med meditacijo sem otroke vprašala, kaj smo slišali. Zapomnili so si Jezusove besede in mi jih večkrat dobesečno ponovili. Deček je sam od sebe, še predno sem imela čas vprašati, čemu je podobna ta miza, ugotovil, da miza predstavlja oltar pri sveti maši in da tam slišimo Jezusove besede nad kruhom in vinom. Nato smo zapeli pesem »Vstal je, kakor je rekel« ter odšli vsak k svojemu delu.

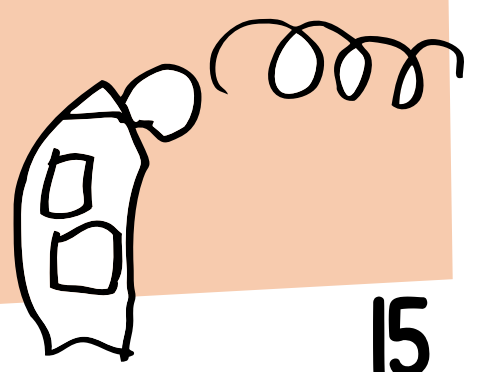
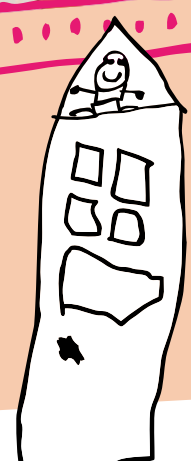
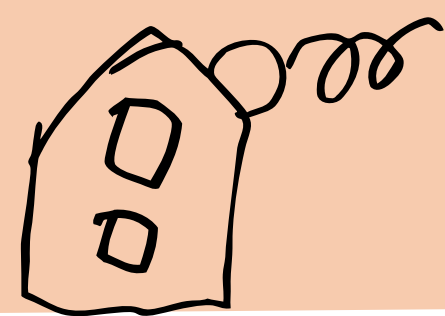
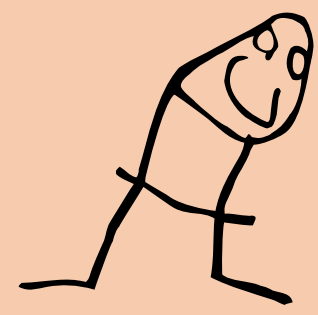
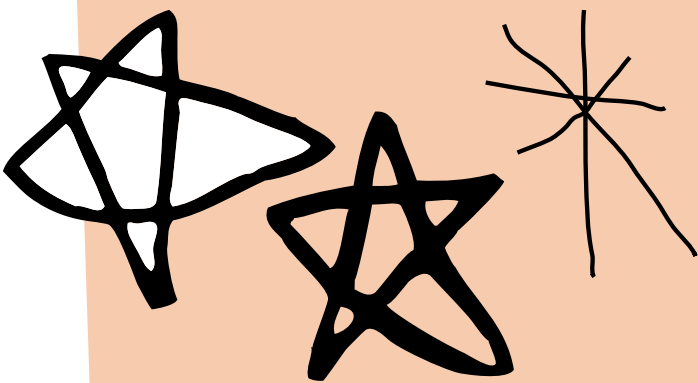
Naj še zapišem izkušnjo praznovanja velikega četrтка, spomina na Jezusovo zadnjo večerjo, v jaslični skupini Rdeče sobe (saj smo tudi mi del skupnega občestva Cerkve). Letos sva se s sodelavko Tino odločili, da bova tudi v Rdeči sobi otrokom umili noge – tako kot to

počnejo v starejših vrtčevskih skupinah – kot spomin Jezusovega umivanja nog apostolom. Otrokom, ki so sedeli na stoli, sem razložila kaj in zakaj bom to storila. Dogodek je bil zelo slovesen, otroci so bili popolnoma umirjeni in so z zanimanjem opazovali, kaj se dogaja. Vsakemu posebej sem iz vrča na nogo izlila nekaj tople vode in mu nogo obrisala. Nato je dogajanje prevzela vzgojiteljica Tina. Na mizi je počival kruh, ki smo ga skupaj v sobi spekli prejšnji dan prav za to priložnost. Vino nas je (v obliki ribezovega soka) čakalo v steklenem vrčku. Vzgojiteljica Tina je prebrala Jezusove besede nad kruhom in vinom ter oboje ponudila otrokom. Otroci so pojedli vsak svoj košček odtrganega kruha ter popili sok (reakcija enega od otrok: »O, kako je dobro to vino. Sladko je.« ☺). Zapeli smo pesem »Kakor je bil ta kruh«, nato pa se je miza spremenila v oltarno (isti način kot pri prvem delu meditacije ob predstavitvi Zadnje večerje). Najstarejši otrok v skupini je z vzgojiteljico Tino prižgal svečko, nato smo nasmejani zapeli še pesem: »Vstal je, kakor je rekel«. Pri slavnostnem kosilu smo se radostno poveselili, kajti: Kristus je vstal! Resnično je vstal! Veselimo in radujmo se, aleluja!

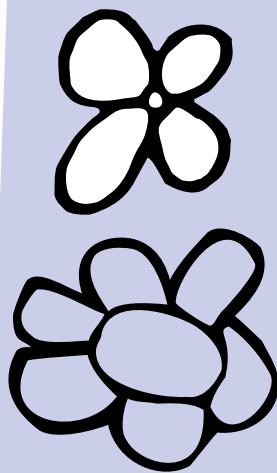
Urška Slakan

Viri:

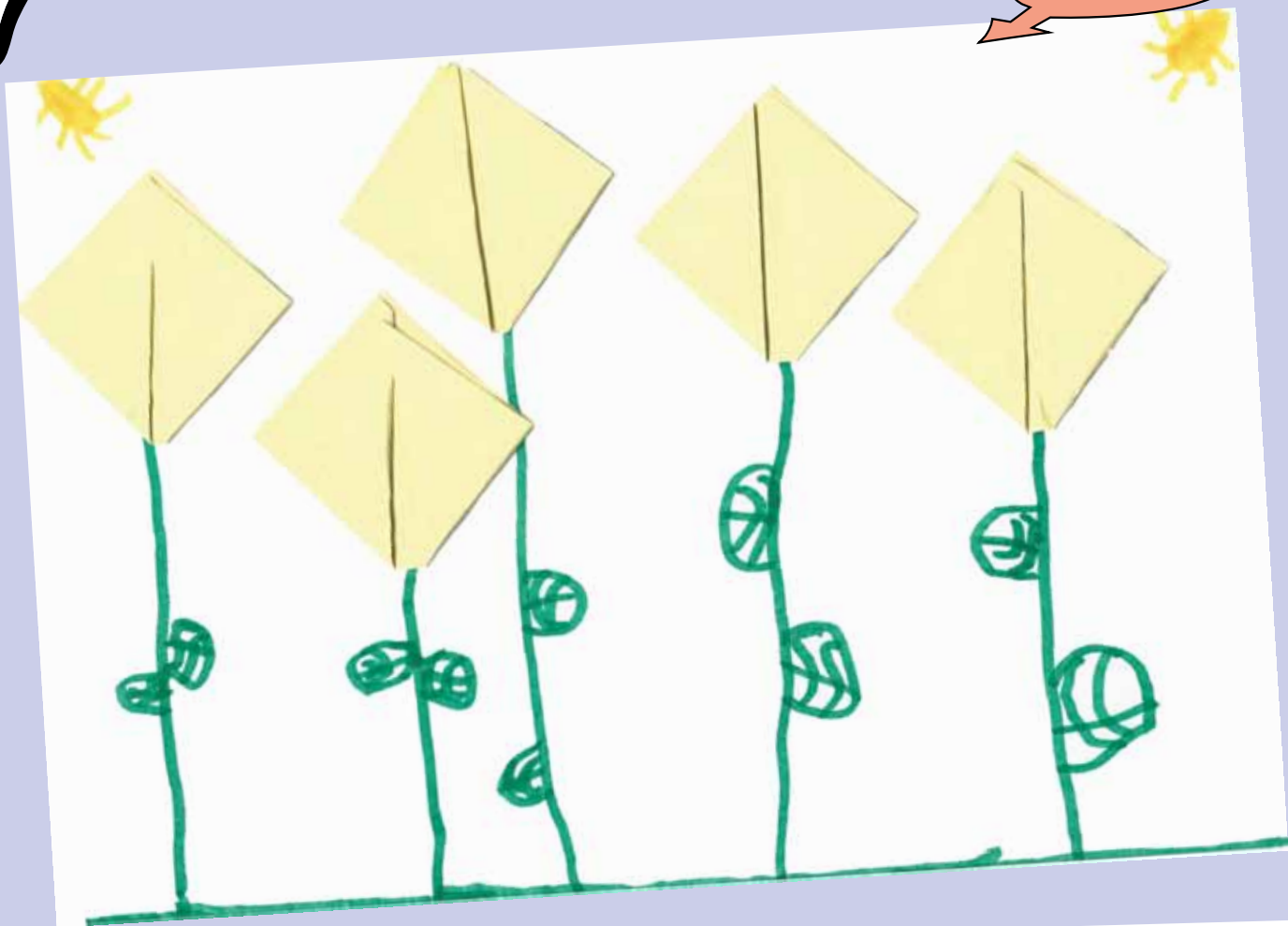
- Lastni zapiski predavanj izobraževanja Kateheza Dobrega Pastirja, 2013-2014
- Cavalletti, S. (2008). *Otrokove verske zmožnosti*. Ljubljana: Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje, versko dejavnost in kulturo
- Cavalletti, S. (2012). *Živa liturgija*. Ljubljana: Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje, versko dejavnost in kulturo

Lisbeth ✿ 3,5 let

Elizabeta P. ♥ 5 let

podgovor

PREDSTAVITEV VZGOJITELJICE EME BENEC ČUK

Vesela, da je del prvih velikih korakov otrok

Pomočnica vzgojiteljice v Oranžni sobi, Ema Benec Čuk, se je za eno leto poslovila od otrok v jaslih, saj vse svoje čute in srce v tem obdobju usmerja v svoje malo detece. Nova življenjska vloga bo morda vplivala tudi na njeno vzgojiteljsko delo, a o tem še ne razmišlja. Mirna, prilagodljiva, spontana, nasmejana, preprosta, dosledna, redoljubna. Tako Ema vidi samo sebe.

Želja po poklicih pomoči

Rahel naglas vzgojiteljice Eme Benec Čuk izdaja, da ni iz Ljubljane. Doma je v vasi Dilce blizu Postojne, vendar se v njej pretaka tudi belokranjska kri. Rojena je bila na silvestrski večer leta 1988, ko se je v družini pridružila 6 let starejšemu bratu. Spominja se, da je staršem ob večerih povzročala težave, ko ni hotela spati. Takrat so poslušali narodno zabavno glasbo in plesali po kuhinji, da je od utrujenosti lahko zaspala v naročju staršev. Z družino so veliko časa preživljali v naravi in pri starih starših. »Ker smo živeli na kmetiji, sem lahko spoznavala kmečka opravila in življenje na vasi. Veliko stvari sem se hitro naučila z opazovanjem starejšega brata in sestrice, vožnje s kolesom, pisanja, branja ... Zelo rada sem se vozila s kolesom, rolala, se igrala z barbicami in sestavljanjkami. Rada sem listala po knjigah in gledala slikanice, pozneje pa tudi brala. Pri razporeditvi gospodinjskih del, ki sva jih imela z bratom določena, sem naredila, kar je bilo v moji moči. On je denimo skuhal kosilo, jaz sem pospravila.« V osnovnošolskem obdobju so jo pritegnile razne šolske in občolske dejavnosti, folklorna skupina, gospodinjstvo, angleško-dramski krožek, biološko-naravoslovni krožek in še kaj. Nato se je vpisala na Škofijsko gimnazijo v Vipavi. »Odločitev za škofijsko gimnazijo ni bila težka, saj se mi je zdelo pomembno, da sem lahko vero izražala, živela in poglobljala tudi v vsakdanu šolanja. V teh štirih letih sem prostovoljno pomagala invalidnemu mladostniku. To je v meni spodbudilo željo po poklicih pomoči.« Odločila se je za študij socialne pedagogike na Pedagoški fakulteti v Ljubljani in ga pred dvema letoma z opravljeno diplomom tudi zaključila.

Prostovoljka, animatorka, katehistinja ...

Ko Ema razmišlja, kdaj je v sebi začutila, da je vzgoja morda njeno poslanstvo, ugotavlja, da je bila v družbi vrstnikov ali pa mlajših otrok vedno iznajdljiva in polna idej pri izbiri iger. V času šolanja je bila vključena v razne prostovoljne dejavnosti dela z otroki in mladimi, kot so učna pomoč, delo v vrtcu, v mladinskih skupinah, animatorstvo. Ključna pa je bila odločitev za študij socialne pedagogike. Pri spoznavanju širine tega poklica in v stiku z raznimi starostnimi skupinami je odkrivala, da ji je najbolj blizu ravno predšolsko obdobje. V 4. letniku fakultete je enomesečno prakso izvajala v Angelinem vrtcu. Po koncu prakse so jo povabili, če bi bila pripravljena kot študentka pomagati ob odsotnosti delavk in sprejela je ponudbo. Tako je med predavanji, vajami in seminarji luknje napolnila z delom

v vrtcu. Ob zaključku študija in začetku absolventskega staža je začela v vrtcu delati kot gospodinja in pomočnica vzgojiteljice v jasliah. Nato se je pokazala možnost dela v Oranžni sobi, kjer je že drugo leto. In kaj jo pri delu z otroki najbolj navdihuje, razveseljuje, čudi? »S svojo intenzivnostjo, živahnostjo, preprostostjo, odkritostjo in pristrčnostjo, ki jo vsak dan izražajo, polnijo moje dneve. Preizkušajo meje potrpežljivosti in vztrajnosti. Čudi me njihova zagnanost in direktnost pa tudi velika želja po samostojnosti. Navdihuje me njihova odprtost in navdušenje nad majhnimi stvarmi, ki so zanje nove, ter pristno veselje, ki ga ob tem pokažejo. Vesela sem, da sem del njihovih prvih velikih korakov.«

Vzgojiteljica Ema ima diplomo Katehetsko-pastoralne šole. Za izobraževanje se je odločila, ker je želela poglobiti versko znanje, pa tudi domači župnik je nekatere mlade v župniji nagovoril in jih spodbudil h katehetskemu delu. Po dveh letih študija je zaključila osnovno stopnjo in se odločila, da nadaljuje šolanje v katehetski smeri. Lani jo je uspešno zaključila, prejela diplomu ter se vključila v poučevanje verouka v domači župniji. Zaključila je tudi Katehezo Dobrega pastirja (I. stopnja, za otroke od 3 do 6 let). Preko Katehetsko-pastoralne šole in Kateheze Dobrega pastirja je odkrivala versko doživljanje in izražanje otrok, kar ji, kot pravi, zelo pomaga pri delu v vrtcu, učenju verouka in razumevanju duhovne plati otroka. Pridobljeno znanje, vzgojne metode in praktične izkušnje s pridom uporablja pri delu v jasliah.

»Starši pogosto delajo invalide iz svojih otrok«

Ema poleg službe uči verouk, prebere kakšno dobro knjigo ali si ogleda film, rada je v družbi družine, bližnjih in prijateljev, se sprehaja, hodi v hribe, poleti plava, pozimi smuča, teče na smučeh, drsa, sestavlja puzzle, za posebne dogodke rada ustvarja, pripravlja vizitke, dekoracije ... Junija lani se je poročila, njun dom pa zdaj že napolnjuje otroški jok. Bo

dozdajšnje vzgojiteljske izkušnje vpletala tudi v vzgojo svojega otroka? Ali pa obratno – bo po porodniškem dopustu bolj dovzetna do otrok, jih bo doživljala na drugačen način? »V tem trenutku še težko iščem povezave, predpostavljam pa, da bo vplivalo na moje delo. Lasten otrok mi lahko nudi dodaten vidik in drugačen pogled, ravno tako se lahko izkušnje in vsakdanje delo v jasliah odražajo pri vzgoji. Vendar bom v vsakem primeru strokovno opravljala svoje poslanstvo v vrtcu,« je povedala Ema v zadnjih dneh nosečnosti.

Pri pedagogiki Marie Montessori jo je najbolj prevzela sama drža Marie Montessori, ki je želela razumeti otroka in je s svojim izrednim darom opazovanja otrok prišla do pomembnih odkritij (od srkajočega uma in občutljivih obdobjih do pripravljenega okolja in razvojnih materialov, op. a.). »Pomembno se mi zdi ozračje spoštovanja, odgovornosti, urejenosti in svobode, kjer lahko otroci delajo. Tako se razvija samostojen posameznik, ki je sposoben samodiscipline in ima veselje do učenja, življenja.« Starši pri vzgoji včasih povsem nezavedno delamo »invalide« iz svojih otrok, kar opaža tudi vzgojiteljica Ema. Po njenem mnenju je treba otroka, ki se je sposoben sam sezuti, obuti, držati žlico v roki in samostojno jesti, pri tem le spodbujati. Zdravega otroka, ki hodi, ni treba voziti v vozičku ali nositi v naročju. »Ne mislim otroka, ki je komaj shodil, mi pa moramo premagati dolgo razdaljo. V prvih letih mora otrok pridobiti na neodvisnosti. V tem procesu nam manjka vztrajnosti. Hitro poseže vmes otrokova trma in čas, ki nas lovi in potem popustimo. Vendar se moramo dnevno truditi. Za dobro otroka. Ko otrok potrebuje pomoč, ne delajmo namesto njega. On je k nam prišel po – moč. Torej nudimo mu moč, da bo sam zmozel narediti naslednji korak, da bo prišel do svoje male zmage. To ga bo opogumilo in spodbudilo za naprej,« je razmišljanje o sodobnih vzgojnih »napakah« staršev sklenila vzgojiteljica Ema Benec Čuk.

Urška Hrast, mama Filipa iz Rdeče sobe

Skupaj z možem po planinskih stezah soteske Spelunca na Korziki

Poletno potovanje po otoku Madeira

Med ogledom mesta Bastia na severu Korzike

Praznovanje svete Angele - skupno praznično kosilo

Zadnji trenutki z otroki Oranžne sobe pred nastopom porodniškega dopusta

godovni zavetniki

V rubriki godovni zavetniki navadno predstavljamo življenja svetnikov, po katerih so poimenovani otroci iz Angelinega vrtca. V pričujoči številki pa so predstavljeni trije »svetniki našega časa«. Lojze Grozde, Chiara Luce Badano in Pierre Coursat pravzaprav še niso svetniki. Vendar pa nas njihova vera, upanje in skupni psihološki imenovalec močno nagovorijo. Tako kot mi so se srečevali z različnimi ideologijami, preizkušnjami, iskanjem lastne identitete; in v času razvodenelih duhovnih vrednot svetu pokazali nešteto odtenkov mavrice krščanskega življenja.

Luka B. ★ 4,5 leta

Ljubezen do Boga je bila temelj njegove biti in njegova skala; »Divjaj življenje, jaz se ne podam, ne klone mi pred tabo moč duha, za temelj samega Boga imam.«

Lojze grozde

Lojze Grozde se je rodil na Dolenjskem kot nezakonski otrok. Imel je težko otroštvo, saj ni smel živeti z mamo, ki se je po njegovem rojstvu poročila. Kljub zapostavljenosti pa je zrasel v bistrega fantiča in odličnega učenca. Za Lojzeta je skrbela teta Ivanka, ki mu je s pomočjo dobrotnikov omogočila študij na klasični gimnaziji v Ljubljani. Stanoval je v dijaškem domu na Marjanišču in bil zelo uspešen dijak. Na gimnaziji se je uveljavil tudi kot literarni ustvarjalec, blestel je v jezikih, poleg tega je obiskoval tečaje strojepisja, se učil igrati klavir, prepeval pa je tudi v cerkvenem pevskem zboru. Ob koncu drugega letnika je postal najboljši učenec z zlato knjižico, predvsem pa je bil daleč naokrog poznan zaradi svojega doslednega in vzornega krščanskega življenja. Kljub zrelemu in resnemu pogledu na svet je bil po značaju vesel, živahen in šaljiv.

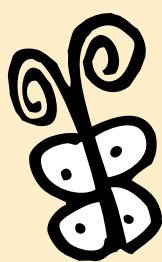
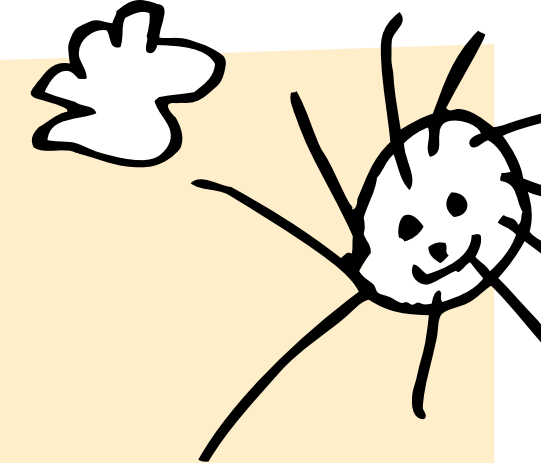
Lojze se je od malega zatekal k Mariji, tako tudi v mladostnih viharjih:

*Daj, Mati, lilijo mi zdaj v levico!
Kako je lep ta Tvoje grede cvet;
ponesem čistega ga zdaj med svet!*

*Zato mi, Mati, daj še meč v desnico,
da branil bom cvetlico belo z njim,
da je v sveta vrvenju ne izgubim!*

Lojzetova pot se je žalostno zaključila že pri starosti 19 let. Bil je žrtev zaostrenih političnih razmer na Slovenskem v burnih časih druge svetovne vojne. Umrli je mučeniške smrti in do konca ostal zvest Kristusovim idealom – odpuščanju in ljubezni do bližnjega. Že takoj po smrti so se mu ljudje v molitvi priporočali kot mučencu za vero. Poseben priprošnjik pa je lahko za odpuščanje, spravo in bratstvo v slovenskem narodu.

Škofjski postopek za beatifikacijo Lojzeta Grozdeteta se je zaključil leta 2010, junija 2011 pa je bil razglašen za blaženega, čemur smo prisostvovali tudi vzgojitelji, otroci in starši Angelinega vrtca na evharističnem kongresu v Celju. Njegov god praznujemo na njegov rojstni in krstni dan, 27. maja.

Chiara Luce Badano

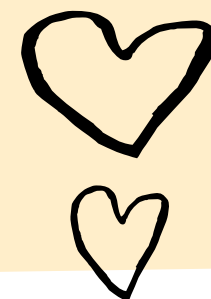
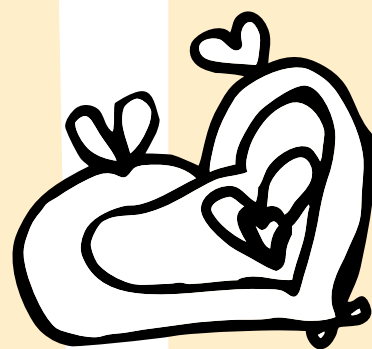
Chiara Badano, ki je dobila vzdevek Luce (luč), je z beatifikacijo leta 2010 papež Benedikt XVI. postavil za zgled vsem mladim: »Bila je žarek luči, zgled doslednosti, ki dokazuje, da je Ljubezen močnejša od zla in smrti.«

Starša Chiare Badano sta 11 let čakala na Božji dar, oktobra 1971 pa je njuni srci razsvetlila Chiara. Bila je srečen otrok, njeno srce pa je že v najnežnejših letih prežemala ljubezen do ubogih. Zanje je hranila kovance v majhni škatlici in odbrala najlepše med svojimi igračami. Sicer je bila običajna deklica s kupom prijateljic, ki je imela rada glasbo, rada je tudi pela, plesala in igrala tenis. Pri 9. letih je odkrila gibanje Fokolare, ki je imelo zelo velik vpliv na njeno življenje. Pri 16. letih je imela duhovno izkušnjo srečanja z zapuščenim Jezusom, kar je zanj pomenilo začetek novega življenja.

Kmalu zatem je v Chiarino življenje zarezala nova sprememba, tokrat zaradi bolezni. Izvedela je, da ima redko in bolečo obliko kostnega raka. Z vsem srcem je sebe popolnoma zaupala Jezusu z besedami »Zate, Jezus.« Bolečine, ki jih je povzročala bolezen, je sprejemala z odprtimi rokami in jih izročala Bogu v želji, da bi nosila del Jezusovega trpljenja na križu. S svojim upanjem in vedrim pogledom v prihodnost je privlačila ljudi kot magnet. Prijatelji, ki so ji v preizkušnji želeli stati ob strani, so kmalu spoznali, da so oni tisti, ki jih njena bližina vodi v veri in opogumlja.

Chiara je umrla oktobra 1990 po 2 letih bitke z boleznijo. Njene zadnje besede so bile namenjene materi, ki je bedela ob njej: »Nasvidenje, mami, bodi srečna, ker sem jaz srečna.«

Chiara Luce je bila v bolezni ponižna do konca: »Nebeška Mati, ti veš, kako zelo si želim ozdravljenja. Vendar če to ni Božja volja, te prosim za moč, da ne obupam.«

Pierre goursat

kontemplativec in oznanjevalec sredi sveta

Pierre Goursat se je rodil 15. avgusta 1914 v Parizu, leta 2010 pa se je pričel proces za njegovo beatifikacijo. Gorel je zato, da bi druge pripeljal k Bogu, zato je pri starosti 58 let skupaj z mlado zdravnico Martine Catta ustanovil skupnost Emanuel.

Pierre je bil katoliško vzgajan, vendar je v dobi odraščanja preživel versko krizo; postajal je nadut in nadvse je hotel uspeti. Pri 19. letih je hudo zbolel in je v zdravilišču doživel svojo prvo mistično izkušnjo – stik z bratom, ki je umrl kot 10-letni deček. Srečanje je bilo tako močno, da je dalo njegovemu življenju novo luč. Postal je odprt za Kristusa in njegovo ljubezen, poglobljajal je svojo vero, molil in evangeliziral.

Drobna dejanja, ki jih je opravljal v skoraj popolni skritosti, so dobila ob srečanju s Prenovo v Duhu in izlitjem Svetega Duha novo razsežnost. Ker je bil ponižen, je bil lahko močno poslušen Svetemu Duhu. Njegova volja je bila popolnoma na razpolago Božji volji. Mnogokrat se je zgodilo, da je bil potem, ko je molil, pripravljen spremeniti svoje načrte. In če mu je v pogovoru kdo predlagal boljše zamisli, kot jih je imel sam, se Pierre ni obotavljal in jih je upošteval.

Pierre Goursat je imel do evangelizacije zelo poseben odnos. V goreči želji po oznanjanju Jezusa je izkoristil najrazličnejše priložnosti za to, da je okrog sebe združeval mlade in jih odpiral za božje upanje. Nekateri so ga poskusili usmeriti v duhovništvo, sam pa je vedno jasneje videl, da je njegova vloga ostati laik in adorator v svetu. Po poklicu je bil filmski kritik in ugotovil je, da je lahko tudi kinematografija zelo močno orodje evangelizacije. Postal je prijatelj in svetovalac različnih režiserjev, poleg tega pa je opravljal tudi službo tajnika Katoliškega urada za kinematografijo.

Tudi kot ustanovitelj hitrorastoče skupnosti je ostal ponižen in v ozadju. Umrl je v duhu svetosti.

Maja Anko, mama Anžeta iz Rumene sobe in Julije iz Vijolične sobe

»In mi strastno ljubimo življenje, mar ne, zato smo tako srečni, da smo prodrli v njegovo skrivnost, ki je skrivnost ljubezni. To skrivnost moramo oznanjevati ...«

predstavitev projekta

PROJEKT ERASMUS+ ETIČNE VREDNOTE ZA PREDŠOLSKO OTROKE

Z začetkom tega šolskega leta smo vstopili v dvoletni projekt Etične vrednote za predšolske otroke. K sodelovanju nas je povabila dr. Irena Marinko, direktorica višje strokovne šole Leilad.o.o. in vrtca Mala akademija, ki je tudi vodja in koordinatorica projekta. V projekt je, poleg našega vrtca, vključen tudi vrtec Gulden ve ömer ünlükahraman Anaokuluiz dežele Kilis na jugu Turčije.

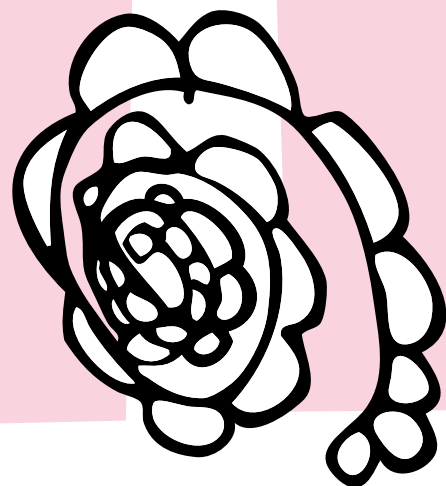
O projektu

Izobraževanje na področju etičnih vrednot bi se moralo začeti že pri predšolskih otrocih, vendar učni načrti za vrtce te teme skoraj ne omenjajo. Primerjalna raziskava predšolskih dejavnosti kaže, da se otroke uvaja v dejavnosti kot so ustvarjanje s kockami, ukvarjanje z igračami, branje knjig, igranje v peskovniku, uporaba igral na igriščih, jezikovne spretnosti, komunikacija, umetnost/ustvarjalnost, zdravje in fizika, medtem ko so druge teme bolj zanemarjene, še posebej etična in družboslovna vprašanja (Kallestad J.H., Odegaard E.E., <http://psyjournals.ru/en/kip/2013/n4/66083.shtml>).

Cilji projekta so izvesti raziskavo etičnih vprašanj v predšolski vzgoji, poskrbeti za priročnik s predšolskimi dejavnostmi, ki lahko otroke seznani z vrednotami in organizirati izobraževanje/usposabljanje za učitelje oziroma starše. Raziskava obstoji iz teoretičnega in praktičnega dela. Prvi vključuje kritičen pregled literature o etičnih vprašanjih v predšolski vzgoji in primerjalno analizo več učnih načrtov za vrtce. Empirični del pa predvideva raziskavo moralnih vrednot med predšolskimi otroci (s pomočjo intervjujev) in raziskavo med učitelji in starši o načinih, s katerimi poskušajo seznani otroke z osnovnimi načeli etike kot so poštenost, odkritost, sočustvovanje, resnicoljubnost, odgovornost, hvaležnost, potrpežljivost itd. Priročnik predšolskih aktivnosti bo pomagal učiteljem in staršem seznanjati otroke z etičnimi vrednotami. Projekt analizira tudi več izobraževalnih programov za vzgojitelje in pripravi učne načrte za predmete, ki bodo seznanili učitelje z novimi znanji o etiki. V okviru projekta bo izdelan on-line tečaj usposabljanja za vzgojitelje in pripravljene kratke delavnice za starše.

Glavne aktivnosti projekta so obsežna raziskava s teoretičnim in empiričnim delom, izdaja e-priročnika z dejavnostmi za izobraževanje na področju etike, izdelava učnih načrtov za nove predmete na temo etike, ki bi jih bilo treba vključiti v izobraževanje predšolskih učiteljev in on-line usposabljanje učiteljev.

V projektu bo uporabljena predvsem raziskovalna metodologija za večje projekte v družboslovju. Projekt bo vplival tako na organizacije, ki delajo na projektu (na otroke, njihove učitelje in starše), kot tudi na druge vrtce in na izobrazbo vzgojiteljev predšolskih otrok. Najpomembnejši deli projekta bodo prevedeni v angleščino in objavljeni na spletnih straneh ter tako dostopni tudi tujim vrtcem in drugim zainteresiranim. Potencialni dolgoročni vpliv projekta je povečanje zavedanja, da je pomembno učiti o etiki in da je treba s tem začeti že v vrtcu.

Tinkara K. ★ 6 let

Raziskovalna študija

Raziskovalci bodo najprej naredili pregled najnovejše literature na temo etike v predšolski vzgoji. Analizirali in primerjali bodo učne načrte več vrtcev in učne načrte za vzgojno izobraževalne delavce v vrtcu in tako prišli do ugotovitev, koliko etičnih tem vsebujejo. Oblikovali bodo niz vprašanj za izvedbo intervjujev med otroci, učitelji in starši. Študijo bomo zaključili s smernicami za izboljšanje učnih načrtov in aktivnosti, ki lahko pomagajo izobraziti predšolske otroke na področju etike.

Priročnik o predšolskih dejavnostih za razvoj etike

Priročnik bo vseboval številne aktivnosti za učitelje in za starše predšolskih otrok ter jim pomagal seznanjati otroke z etičnimi vprašanji.

Tečaji etike za predšolsko vzgojo

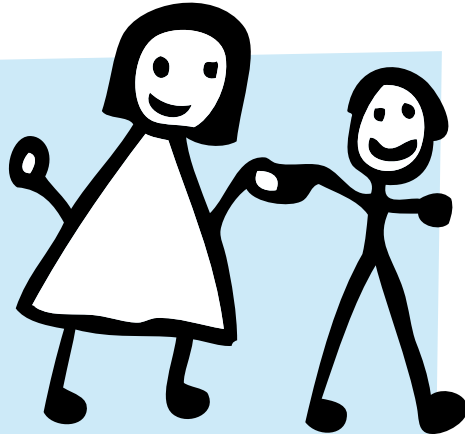
Partnerji bodo pripravili podrobne učne načrte za vsaj 3 predmete, ki bodo vsebovali etične teme in bodo predlagali, da se predmete vključi v izobraževalne programe vzgojiteljev oziroma, da se jih ponudi kot usposabljanje vzgojiteljem predšolskih otrok.

Usposabljanje učiteljev

Pripravili bomo tečaj za usposabljanje vzgojiteljev in ga prikazali v video obliki.

dr. Irena Marinko

odmervi

obisk prvošolčkov

MOJ VRTEC

VRTICA SEM SE VESELILA KER SEM MISLILA DA BO V VRTEC PRIŠLA EMILIJA. POTEM JE NI BILO IN SEM BILA ŽALOSTNA. AMPAK POTEM SEM SE RAZVESELILA KER SEM DELALA STOPNICE. IN SLI SMO NA SPREHOD. V VRTECU JE BILO LEPO.

Dij

Komaj sem čakala petek med zimskimi počitnicami, da sem lahko odšla na obisk v Angelin vrtec. V vrtcu smo pridelali tri prvošolke. Dve prvošolki sta bili iz rumene soli, jaz pa iz vijolične. Vrtci so se me zelo razveselili. Vzgojiteljice so me spraševale, kako je v soli. Povedala sem jim, da v soli nimamo takšnih materialov kot v vrtcu. Po kopeli tudi mi spimo. V Angelinem vrtcu mi je bilo zelo lepo.

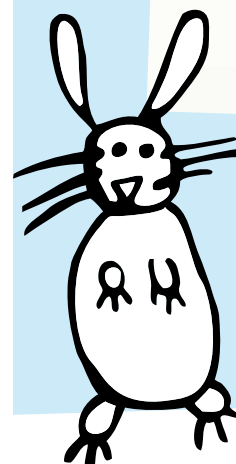
Isabella, 1.1.

Rozalina G. ★ 3 leta

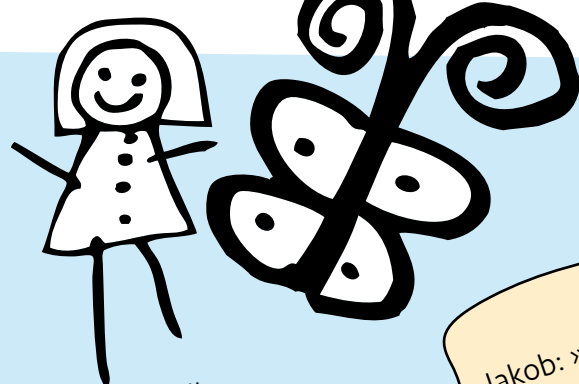
Meseci v letu

j Január	jenuar
f Februar	februar
m Marec	marec
a April	april
m Maj	maj
j Junij	junij
j Julij	julij
a Avgust	avgust
s September	september
o Oktober	oktober
m November	november
d December	december

Eliana ☀ 6 let

večer z mamami

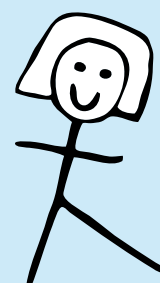

»Nepozabno pečenje pice – upam, da sem si zapomnila recept.«
Darja Mlinar

Jakob: »Lepo mi je bilo.«

»Večera sva se že vnaprej zelo veselila. Bilo je zadnjič in bilo je super. Marko mi je pokazal seštevanje in banko. Lepo je bilo videti, kako s prijateljem prenašata tisočice, stotice, ... Konkretnost materialov me vedno znova navduši!«
Metka Švegl, Markova mama

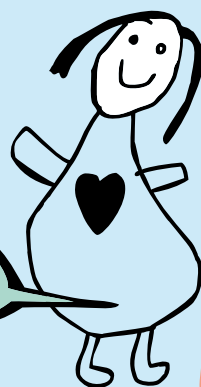
Maks: »Z mamico sva šla na galerijo in telovadila v telovadnici. Za mamice smo potunkali banane v čokolado in potresli s kokosom.«

Peter M.: »Z mamico sva delala zemljevid.«

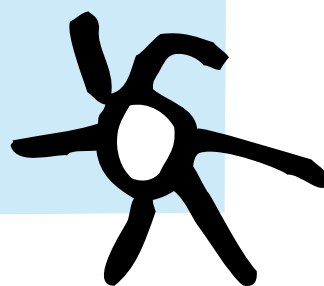

Urban P.: »Za mamice smo spekli piškote.«

»Odlično pripravljena čajanka, slastni piškoti, spet enkratni materiali (odkrivanje, kaj je prevodnik, kaj ni; tehtanje, sestavljanje abecede), izdelovanje ptičkov, za konec pa še prelep pevski nastop in rožica za mamo. Bil je res lep večer!«
Metka Švegl, Tomaževa mama

Sara: »Bilo je lepo!«

Eva D.: »Kokoško sva sestavljali. Mamici je bilo všeč, ko sem ji zapela in dala rožico.«

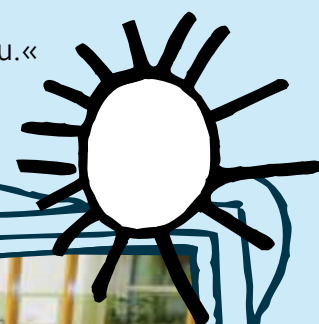
»Zelo sva uživali.«
Nušina mamica

»Imela sva se lepo in zelo sem vesela rožice.«
Ivan in mami

Andrej: »Všeč mi je bilo, da sva šla z mamico na vročo čokolado.«

»Preživela sva lepe trenutke skupaj v vrtcu.«
Justin in mami

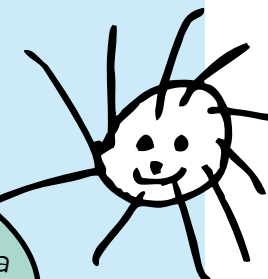
Elizabeta: »Ko sem ji pokazala materiale in glasbo in mamici sem pospravila kozarec.«

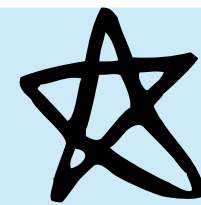
Ana O.: »Ko sem pikala in ko smo jedli in ko smo imeli črto.«

»Težko pričakovano popoldne vedno izpolni pričakovanja in postreže še z nepričakovanim tako za otroke kot za starše. Hvala!«
Nina Popek, Urbanova mama

»Čudovit sladek čajni uvod v pomlad, polno pisanih in radoživih ptic. Hvala!«
»Potem ko je Andi prišel z mamo v vrtec takoj po bolniškem staležu, je zadovoljno izjavil: »Lep dan je bil, mami.« Tako sva se počutila. Andi in mama

Peter V.: »Z mamico sva malo pokukala pa sva šla takoj na čajanko. Z Lukom in njegovo mamico sva delala banko.«

skupna sv. maša

NAJBOLJ DIŠEČ MATERINSKI DAN

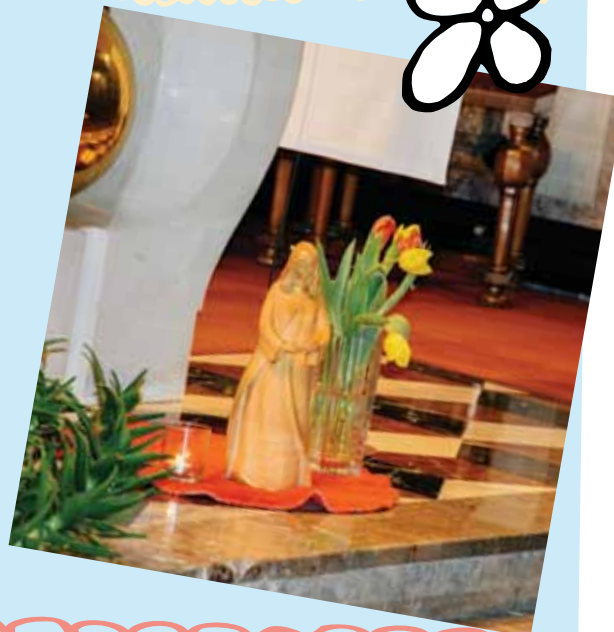
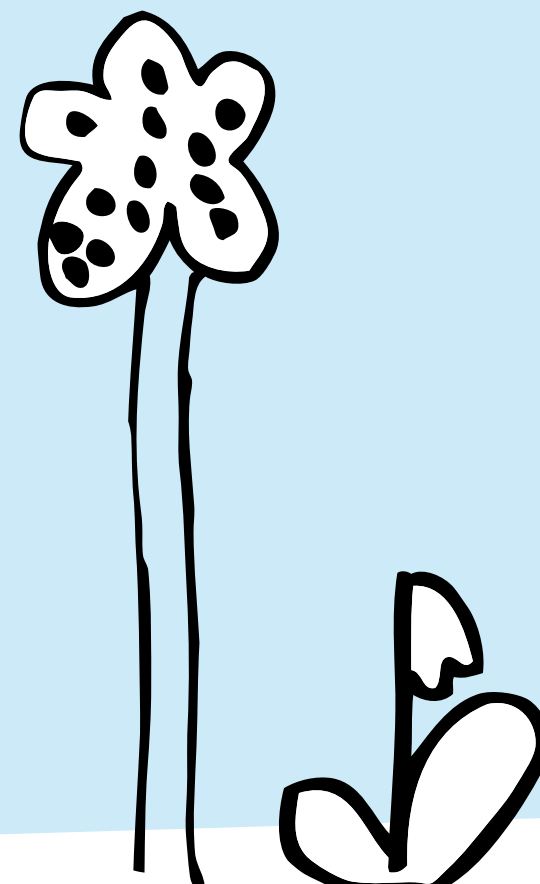
V naši družini je materinski dan velik praznik. Zjutraj imam mamica pravico do malo daljšega spanja kot druge dneve v letu, otroka mi z očkovo pomočjo v posteljo prineseta zajtrk, popoldne pa oči in otroka odromajo v cvetličarno in v trgovino z umetniškimi materiali, ker je treba mamici še nekaj posebnega izdelati. Po navadi sem jaz tista, ki z otrokoma režem, lepim ali barvam in to, da se enkrat na leto z ustvarjanjem ukvarja tudi oči, doda dnevu še posebno vrednost.

Letošnji materinski dan je bil nekoliko drugačen, še bolj poseben in še bolj nestrpno pričakovan kot vsi prazniki, odkar je najin prvorojenec vključen v vrtec. Že nekaj dni pred dnevom D je Luka pripovedoval o novih pesmicah, ki se jih učijo za slavnostno mašo, o vajah v cerkvi in o pripravljanju posebnega presenečenja za mamice.

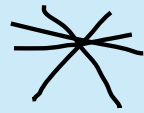
Na slavnostno mašo je Luka pospremila cela četica družinskih članov. Poleg mamice, sestrice in očka, sta prišli še dve babici in en dedek. Mami in obe babici smo imele orošene oči že takoj na začetku, ko so otroci pojoč v procesiji vstopili v cerkev, očka je bil na trnih vse dokler ni Luka lepo in glasno izrekel svoje prošnje, Lukčevi dvoletni sestrici se je zdelo zelo krivično, da njen bratec sedi med otroki, ona pa mora ostati v maminem naročju. Še dobro, da smo bili blizu in sta si z bratcem lahko vsaj pomahala. Najbolj pogumno od vseh nas se je držal dedi, a še zanj sumim, da se ga je vso tisto radostno žgolenje globoko dotaknilo. Takoj po koncu je namreč vprašal, če bo še kakšna vrtčevska maša.

Sivkino sol, ki so jo za darilo pripravili otroci, smo preizkusili še isti večer. Luka mi je natočil polno kad vode, stresel vanjo dišečo sol in mi naročil, naj se grem kopat. Po minuti namakanja, ko sem se že spraševala, kaj se je zgodilo, da je pri nas tako mirno, sta v kopalnico priskakljala oba otroka in zlezla k meni v banjo. Prelep in dišeč zaključek čudovitega dne.

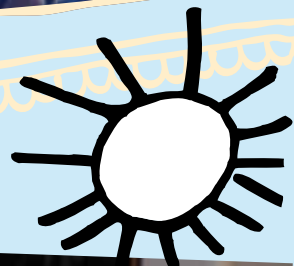
Maja Jelinčič Balažic, mamica Luka iz Zelene sobe

Za materinski dan in praznik Marijinega oznanjenja smo se skupaj z otroki in vzgojitelji Angelinega vrtca udeležili svete maše. Otroci so mašo začeli s pesmijo »Dve mamici imam« in slovesno procesijo s prižganimi svečkami in Marijinim kipcem v ospredju. Prizor, ki priznam, da mi je privabil solze v oči. Na začetku so otroci stopili k oltarju in iskrivo priznali, zakaj imajo radi mamico in očka. Nekatere pristrčne izjave so nas še kako nasmejale. Poudarek sv. maše je bil na pomenu materinstva in očetovstva. Župnik je v pridigi lepo poučil otroke, kaj pomeni imeti rad svoje starše, da je pomembno storiti tudi kaj, kar ni ravno prijetno. Starše moramo ubogati in spoštovati. Skupaj smo se zahvalili za vse, kar prejemo v naših družinah in v vrtcu ter prosili za blagoslov za naše družine.

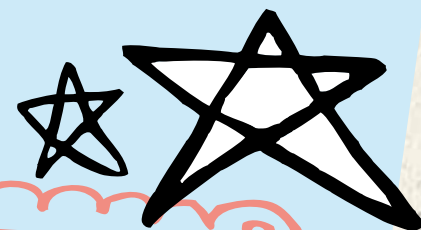
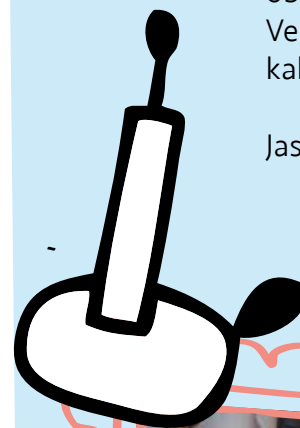

Jon ☘ 3 leta

Pri oznanilih nas je ravnateljica vrtca s. Nina Ipavec povabila na skupni piknik, ki je bil 30. maja in je bil priložnost za skupno druženje. Predstavljena je bila tudi pobuda akcije medsebojne delitve »Iz rok v roke«, ki je bila 16. in 17. aprila. Tovrstne akcije nas spodbujajo k medsebojnemu obdarovanju in solidarnosti. Skupno mašo so otroci zaključili z lepim presenečenjem in darilom za starše. Mašo so obogatile sestre uršulinke z glasbeno spremljavo. Velika zahvala gre vsem, ki so mašo pripravili in pri njej sodelovali. Osebnopogrešam še kakšno mašo več skozi šolsko leto.

Jasna Grčar, mamica Lisbeth iz Zelene sobe

Borut M. ★ 3 leta

Albina ☀ 24 mesecev

popoldan z mamami

Zanimivo, pestro, razigrano. Lepo doživetje za nas starše, ki smo vsakodnevno le v krajšem stiku z vrtcem. Rada bom še prišla.

Alenka (Anamarijina mamica)

Moje drugo popoldne z mamami mi daje spoznanje, da se otrok razvija in postaja bolj samozavesten. Spoznala sem nove materiale. Lani je bilo druženje bolj zadržano. Vesela sem.

Urška

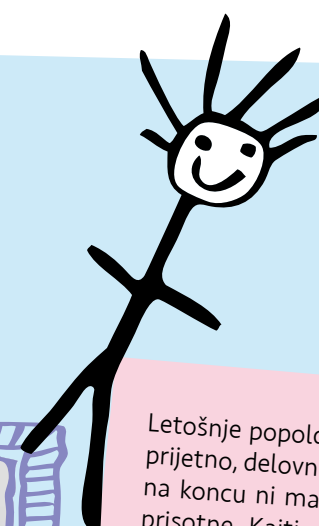
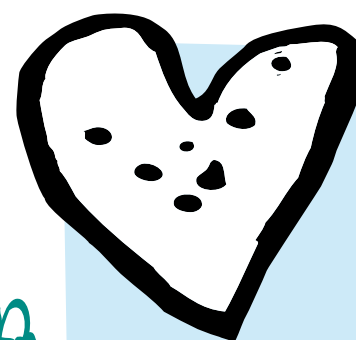
Urica in pol je minila, kot bi mignil, pa še posladkali smo se! Trikrat hura za večer z mamami!

Alenka (Katarinina mamica)

Urh ♥ 5,5 let

Eva K. ★ 3 leta

popoldan z očetmi

Letošnje popoldne z očetmi v Rdeči sobi je bilo sproščeno, prijetno, delovno, v znamenju otroške radoživosti. Seveda na koncu ni manjkala skrbno pripravljena malica za vse prisotne. Kajti, pri obedu, za mizo (v našem primeru za več mizicami), se začne povezovanje v skupnost, v kateri vladata vzajemna vljudnost in spoštovanje. Hvala očetom, da ste se odzvali povabilu in vašim otrokom pokazali, da vam je dobro biti z njimi.

Urška Slakan, Rdeča soba

Ko sta me vzgojiteljici Rdeče sobe Tina in Urška povabili, da sem prisotna na popoldnevu z očetmi, sem bila zelo počaščena. Še nikoli nisem sodelovala pri ničemer podobnem, zato sem se tega popoldneva zelo veselila. Nisem si predstavljala, kako naj bi vse skupaj izgledalo in sem se bolj prepustila dogajanju; vse, kar sem potrebovala vedeti, je bilo, da bomo na črti zapeli eno špansko pesmico. Zelo zanimivo mi je bilo opazovati otroke, kako so z navdušenjem skupaj z očetmi delali z materiali. Na koncu pa nas je čakalo še slano in sladko presenečenje, ki so ga otroci iz Rdeče sobe skupaj z vzgojiteljicama pripravili za ta dan – mini pice in jagode. Res sem hvaležna, da sem lahko bila deležna te izkušnje.

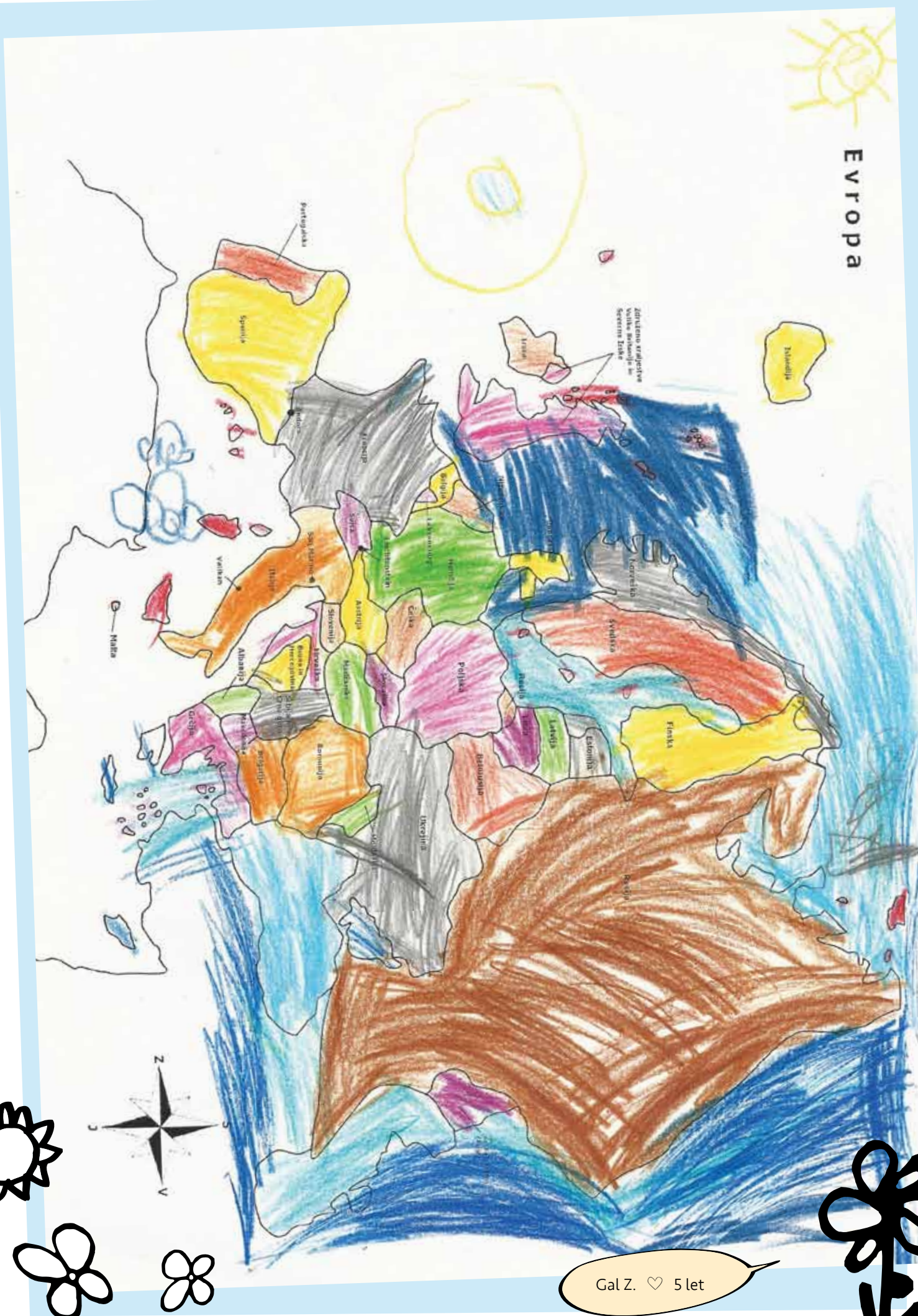
Sara Emeršič, špansko govoreča pomočnica

Večer je bil umirjen, sproščen. Očetje so bili osredotočeni na svoje otroke in pridno delali z materiali. Lepo jih je bilo gledati. :)

Tina Koren, Oranžna soba

Eva K. ♥ 3 leta

obisk strojne fakultete

Otroci in vzgojiteljci iz Rumene sobe smo se konec marca na povabilo g. Morija, očeta našega Maksa, odpravili proti Strojni fakulteti. Maks nas je spretno popeljal mimo vseh hiš do stavbe, pred katero nas je že čakal g. Mori. Peljal nas je v predavalnico/laboratorij, kjer ima predavanja in vaje za študente Strojne fakultete. Na mizah nas je čakal blok in svinčnik, otroci pa so se usedli na stole kot že prav veliki študentje. G. Mori je zanje pripravil pravo predavanje o Energiji in ga podprl s prezentacijo. Otroke je najbolj očaral poizkus z avtomobilčkom na vodik. Na koncu je seveda sledil tudi test in preverjanje naučenega. G. Mori pa ni pozabil niti na čokoladno nagrado. Izračunali smo, koliko let šole bodo tisti, ki gredo v šolo, potrebovali, da lahko pridejo na Strojno fakulteto in najmanjša številka je bila kar 13 let. Po predavanju smo se odpravili po dolgem hodniku in strmih stopnicah še v prostor, kjer študentje delajo preizkuse in Maks nam je s tipko tudi pokazal preizkus z vetrnico in vodo. Otroci – in po pravici tudi midve s s. Cirilo – smo se očarani in navdušeni zahvalili g. Moriju in se od njega poslovili, otroci pa so še dolgo razpredali o videnem.

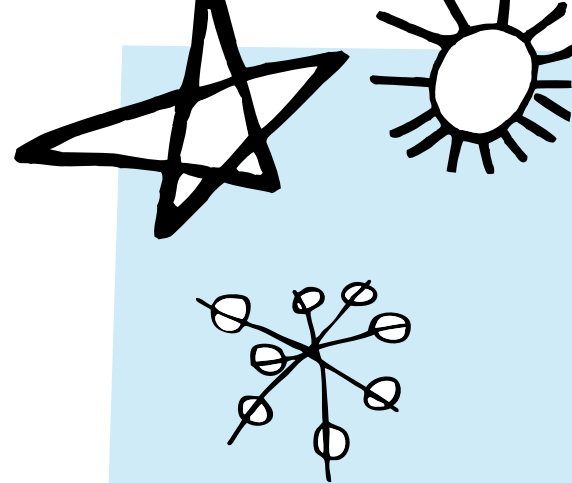
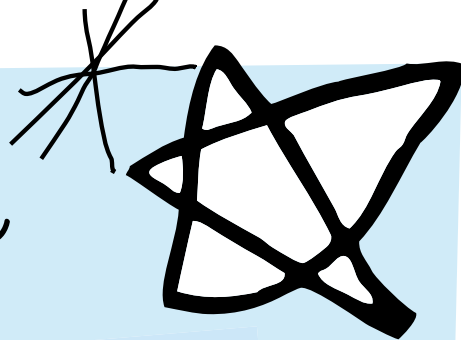
Janja Burjek

Jaka ☘ 37 mesecev

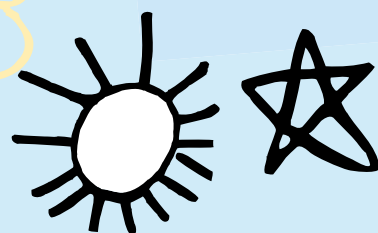
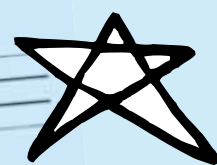
obisk alpinista g. Blaža Navršnika

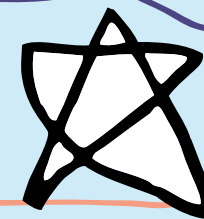
obisk zobozdravnice
ge. Karmen Volk Gašpersič

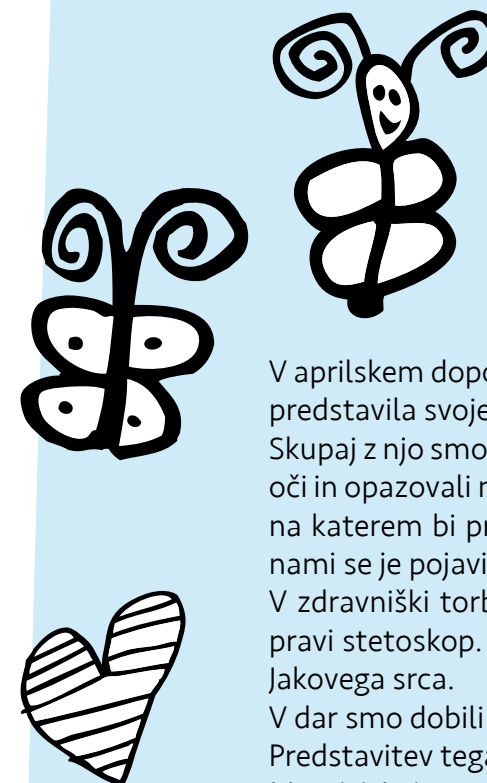

zobozdravnica nam
je dala maske,
pokazala nam je
knjige in pokazala
umirjalno zob.
Amre 2.6 let

zobozdravnica nam
je dala maske,
pokazala nam je
knjige in pokazala
umirjalno zob.
Amre 2.6 let

ali dobro vidim

V aprilskem dopoldnevu nas je obiskala Vidova mami Ana. Na zanimiv in igriv način nam je predstavila svoje delo. Delo opravlja na očesni kliniki v Ljubljani.

Skupaj z njo smo se prelevili v prave očesne zdravnike. Drug drugemu smo z lučko pogledali oči in opazovali model očesa. Ko smo ugotovili, da naše oči dobro vidijo, smo iskali nekoga, na katerem bi preizkusili očesne kapljice. Vidova mami je iz torbe potegnila rešitev. Pred nami se je pojavil medvedek in otroci so mu s pravo natančnostjo v oči stisnili kapljice.

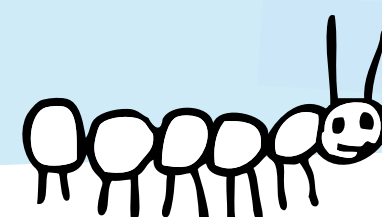
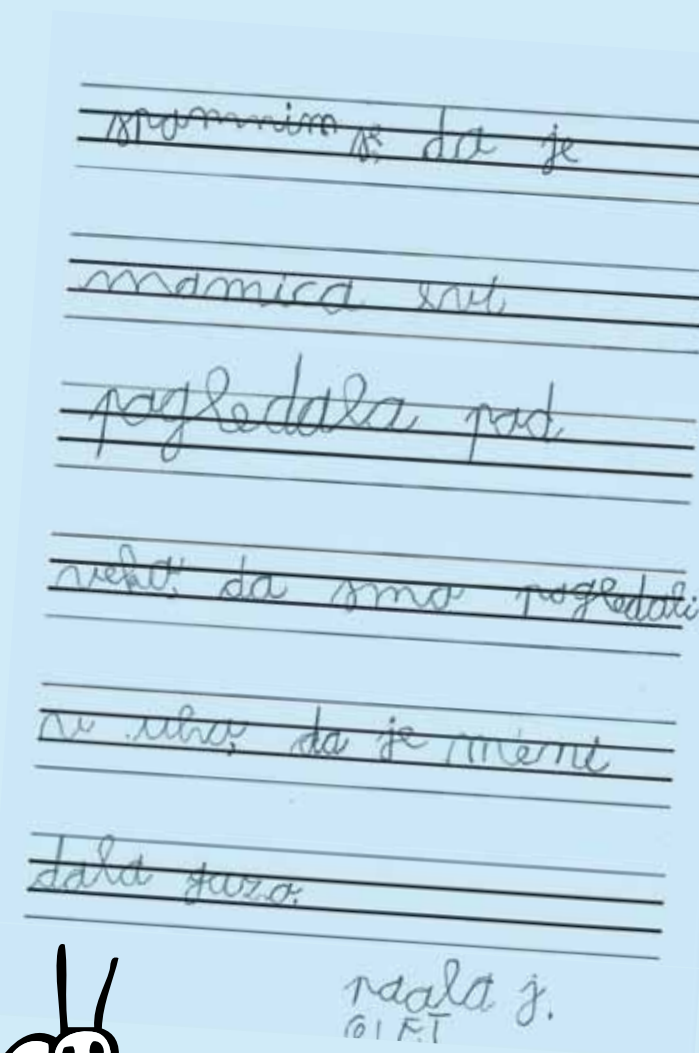
V zdravniški torbi pa smo opazili še en zanimiv zdravniški pripomoček. V njej je bil čisto pravi stetoskop. Vid je takoj vedel, čemu je to namenjeno. Nadel si ga je in prisluhnil bitju Jakovega srca.

V dar smo dobili knjižico, ki govori o očesni zdravnici (Meta, očesna zdravnica).

Predstavitve tega poklica je bila zanimiva tudi za naju.

Mamici Ani se zahvaljujemo za čas, ki si ga je vzela za nas.

Vzgojiteljici iz Rdeče sobe, Tina in Urška

čudimo se

V knjigah montessori pedagogike lahko večkrat zasledimo načelo: otrok naj bo povezan z naravo in naravnim. Če želimo to uresničiti, moramo naravo najprej spoznati. Montessori pristop je prijazen do narave, ki jo človeštvo prezira. Poudarja namreč prepleteno fizično in duhovno odvisnost človeka od narave, ki so ji danes otroci za njihov zdrav razvoj premalo izpostavljeni. Če otrok ne živi v stiku z naravo, se kot odrasel še zavedal ne bo, da jo uničuje in onesnažuje. Kot je rekel Baden Powell: »Človek, ki je slep za lepoto narave, je izgubil polovico volje do življenja.« Le s preučevanjem narave lahko vidimo veliko lepih stvari, v katerih lahko uživamo v življenju. Montessori kurikulum ponuja poznavanje narave, otroke ekološko ozavešča. Tega se v Rdeči sobi dobro zavedamo, zato jo večkrat mahnemo na daljši sprehod. Otroku skozi doživljanje narave privzgajamo dejaven in odgovoren odnos do vsega živega. Na teh sprehodih po mestu in parkih otrokom preko lepote in estetike okolja zbudimo ljubezen in interes za okolje. Omogočimo mu osebno izkušnjo v spoznavanju narave, na kateri bo lahko zgradil tudi svoj odnos do nje. Želimo si, da bi otroci poznali naravo in živeli z njo, v njej.

Na zadnjem (za nas) daljšem potepu so otroci navzven pokazali občutljivost za majhne stvari. Ali veste, koliko žuželk, bub, kamenčkov, pajčevin ... se nahaja na poti na grad? Pot po stopnicah ni bila zanimiva samo zaradi premagovanja ovir in lovljenja ravnotežja, temveč tudi zaradi otroškega čudenja nad stvarstvom. Kljub zahtevni poti ni nihče izrazil, da potrebuje pomoč. Bili so vztrajni in polni nagona po raziskovanju. Na poti do cilja smo se pogosto ustavili, da smo lahko pokukali v skrite koticke razpok na ometu stavb, povonjali cvet in si pogledali let čebele. Otroci so uživali v lepoti narave. Na cilju smo si privoščili piškotke, ki smo jih delili s ptički, ki so nas prišli pozdravit. Pot navzdol pa ni bila nič manj zanimiva od tiste, ki nas je vodila navzgor.

Ob vsem tem se moramo zavedati, da je življenje v naravi za otroka pomembno predvsem zato, ker se na drugačen način uči sobivanja v skupnosti.

Vzgojiteljici Rdeče sobe, Tina in Urška

Literatura:

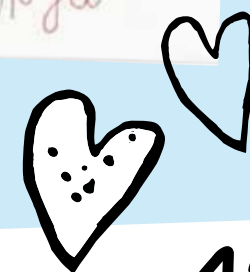
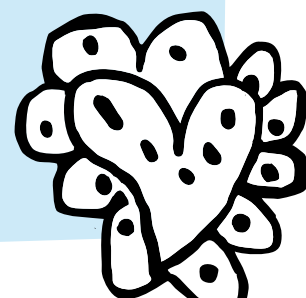
- Polak Lillard, P.: *Montessori, A modern approach*
- Montessori, M. (2008). *Srkajoči um*. Ljubljana: Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje, versko dejavnost in kulturo.
- Polk Lillard, P. in Lillard Jessen, L.: *Montessori from the start*

Ana P. ☆ 5 let

Sara ✿ 5 let

srečanje z babicami in dedki

Nasmeh se nama je prikradel na obraz že tisti dan, ko naju je Filip povabil na obisk v njegov vrtec. Tako iskrenega in pristrčnega povabila se ne zavrne. Prvo prijetno presenečenje je bil sprejem ravnateljice, ki je takoj, ko smo povedali, čigavi gostje smo, vedela, da prihajamo s Primorske. Napolnili smo prelepo, zračno dvorano in že so se nam na platnu predstavili naši malčki. Kar verjeti nismo mogli, da zmorejo toliko zbranosti in pridnosti pri delu v skupinah in vsak zase. Potem so nekateri ob vedrih zvokih zaplesali, drugi zapeli. Med nastopom našega vnuka so se nam orosile oči. Zelo se je trudil sodelovati pri nastopu. Istočasno pa so njegove očke iskale nas v dvorani. Njegov nasmeh in pozneje objem sta povedala več kot vse besede. Tudi druženje in pogostitev na dvorišču so bili nepozabni. Hvala vzgojiteljicam in ostalemu osebju Angelinega vrtca, ki pomaga tako lepo vzgajati našega vnuka. Dedki in babice smo žal preveč oddaljeni, zato tega ne moremo.

Babica in dedek Filipa Hrasta

“Najprej bi se rada oba zahvalila vodstvu Angelinega vrtca za povabilo na srečanje in za možnost vpogleda v delovanje vrtca. Vstopiti v uršulinski samostan pa je na osebni ravni za naju oba posebna milost: sestra Evstahija (Vovk) je bila teta moje žene, moji starši pa so obiskovali uršulinsko osnovno šolo še pred drugo svetovno vojno. Po vojni sta emigrirala, zato smo vsi otroci rojeni v tujini. Sedaj, ko smo spet “doma”, sva zelo vesela, da najina vnukinja obiskuje Angelin vrtec. To dejstvo doživljava kot posebno milost in sva zato vodstvu in Bogu hvaležna.

Marko Fink in Cristina Vovk-Fink, dedek in babica Julije Cerar

Moji vtisi s srečanja z babicami in dedki so zelo pozitivni. V petih letih, odkar so vnuki v Angelinem vrtcu, sem se skoraj vedno odzvala povabilu in se udeleževala vseh dogodkov. Vsakič sem se vračala domov z lepimi mislimi in prijetnimi občutki. Bogu sem se zahvaljevala in se še sedaj, da so moji vnuki imeli to možnost bivanja in vzgoje v vašem vrtcu. Sofia je sedaj v šoli, Paola in Marko pa bosta letos zaključila z vrtčevskim obdobjem in tako so in bodo vsi trije odnesli veliko lepega in poučnega s seboj naprej. Velikokrat sem bila prav presenečena, kaj vse znajo. Primer: doma smo v vrtu nekaj sejali, Marko nama je pomagal. Z mamico se pogovarjava, kako bomo zaščitili vrt pred polži. Marko posluša in reče: »Vesta kaj, prihranita jajčno lupino, jo potolcita in posujta okoli vrta!« »Ja, Marko, kje si pa to slišal?« »Ja v vrtcu smo se z vzgojiteljico Nežo o tem pogovarjali.« Bilo je še veliko takšnih presenetljivih dogodkov. Kadarkoli sem kaj mešala, se pripravljala pecivo, sta mi Sofia in Paola razložili, kako je treba narediti kakšno stvar in s ponosom povedali, da oni to delajo v vrtcu.

Hvaležna sem vsemu osebju za njihov trud in poštvovalnost, ne da so jih samo lepo čuvali, ampak tudi vzgajali, učili lepega vedenja, risanja, pisanja ter veliko praktičnih stvari, ki so potrebne v življenju. Poskrbeli so tudi, da bi babicam in dedkom razkazali, kje naši vnuki preživijo veliko časa in kaj počnejo. Organizirali so otroško predstavo, da smo lahko uživali in vsak posebej s ponosom opazovali svojega vnuka. Sledila je še pogostitev z njihovo udeležbo, sodelovali so pri peki peciva in z veseljem povedali, da so to oni pekli z Martino, Pavlino, Nežo in Metodm. Skratka prelepo! Hvala, hvala vsem!

Ana Josić

To sredo smo bili babice in dedki povabljeni na druženje v Angelinem vrtcu z našimi vnuki. Verjamem, do so bili tudi drugi dedki in babice navdušeni tako kot jaz, ko smo videli predstavitvene filmčke in slike naših vnukov v posameznih sobah. Moj vnuk Maks je v Rumeni, vnuk Nik pa v Oranžni sobi. Veliko smo že slišali, kaj otroci delajo, sedaj pa smo še videli »v živo«, kako to poteka. Prijetno je bilo videti otroke, kako zbrano in z zagnanostjo počnejo stvari (pomivajo, brišejo, sestavljajo) in kako živahno je v vrtcu, pa vendar ni kričanja in povzdigovanja glasu. Kasneje je sledil še nastop otrok s pesmicami in plesi, ki so nas prav očarali. Naši vnuki so se preizkusili tudi v napovedovanju nastopov vsake sobe posebej in vsi so brezhibno napovedali barvo sobe, svoje vzgojitelje in točko, s katero so se predstavili.

Za zaključek pa smo bili povabljeni še na dvorišče, kjer so nas vnuki postregli s sladkimi prigrizki in sokom. Skupaj z otroki smo zapeli himno Angelinega vrtca in se na koncu še slikali. Postavili smo se v veliko skupino na dvorišču, vsak dedek ali babica je prijel svojega vnuka v naročje in vsi smo gledali v okno v prvem nadstropju, kjer je bil »uradni« fotograf. To bo res velika slika, saj bomo vsi na eni sliki. Preživela sem res prijetno popoldne, hvala vzgojiteljem in otrokom, posebej pa še mojima vnukoma Maksu in Niku Mori.

babi Irena

Popoldne z babicami in dedki in tudi z nono sta rekla Gal in Jon!

Prišel je dan, ki se ga vsako leto razveselim. Gal in Jon sta bila skrivnostna, nič nista povedala, kako in kaj bo. Ti le pridi pa boš videla! Letošnji dan je bil nekaj posebnega. Srečali smo se v dvorani, kjer so nas vzgojiteljice prijetno presenetile. Pokazale so nam, kaj naši malčki počnejo v svojih barvastih sobah. Potem pa se je vsaka soba predstavila še v živo. Vsak je s pogledom poiskal svojo babico, dedka, nono - ki so seveda navdušeno mahali - pomahal ali pa se le sramežljivo nasmehnil. In so zapeli, zaplesali in recitirali. Seveda so bili imenitni! Hvala vzgojiteljicam za vso spodbudo, trud in nauke, ki jih posredujejo malčkom. Na vrtu so nam malčki ponosno postregli z dobrotami. Poveselili smo se, zapeli in poigrali. Čas je hitro minil. Hvala lepa vsem za lepo srečanje.

Nada, Galova in Jonova nona

V sredo, 6. maja popoldne, smo dedki in babice z nestrpnostjo čakali predstavo naših vnukov in vnukinj v Angelinem vrtcu. Po predstavitvi posameznih skupin so v živo nastopili otroci s prijetnim programom. Ko sem zagledal našega Lukca, mi je postalo toplo pri srcu, še posebej, ko je ponosno prijel za mikrofona in povedal svoj del zgodbe o dedkovih očalih. Prijetno druženje se je nadaljevalo z vrtčevsko himno ter sladko pogostitvijo na dvorišču. Doživetje bo prav gotovo ostalo v spominu do naslednjega srečanja, na katerega so nas otroci že sedaj povabili.

Dedi Jože (dedek Luka Balažica)

Že tretjič sva se s soprogom udeležila srečanja otrok z babicami in dedki in bila navdušena nad zelo lepo in skrbno pripravljeno prireditvijo. Uživala sva ob nastopu otrok in spremljanju njihovih vsakodnevnih aktivnosti v vrtcu. Ob tem se mi je utrnila misel, da bi mogoče ob naslednjem podobnem dogodku posvetili nekaj trenutkov več prikazu skupinskega dela z otroki. Vem, da pedagogika montessori temelji na razvijanju individualnih sposobnosti učenja ob upoštevanju različnosti otrok, pa vendar je bilo zelo prijetno opazovati skupinsko delo v eni izmed sob.

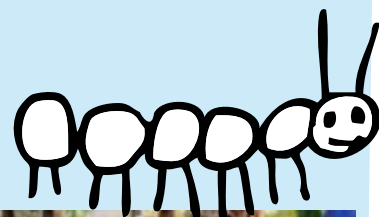
Zahvaljujem se v imenu obeh za prijetno preživeto popoldne in vas lepo pozdravljam. S spoštovanjem.

Nives Molan

Ta srečanja naših dragih vnukov z babicami in dedki, ki se jih vsi veselimo, je zelo lepa zamisel. “Kakor koli bo, to bomo pač šle,” so se menile babice med seboj, še posebej tiste, katerih vnučki se letos poslavljajo od Angelinega vrtca, te za vsestranski razvoj naših vnukov tako dragocene ustanove. Pokukali smo lahko za stene vrtca - kaj počnejo - in vsak je našel svojega malčka pri raznih dejavnostih. Pester, hudomušen nastop vseh skupin in prijetno veselo druženje na dvorišču je zaključilo srečanje. Hvaležni smo Bogu, da so lahko vsi trije naši vnuki (Sara, Eva in Peter) bili deležni vaše prijazne vzgoje in skrbi. Še veliko veselja in Božjega blagoslova pri vašem delu drage sestre in vzgojiteljice vam želimo.

Petrova nona Elizabeta Ačanski, Petrova babica Elizabeta Veber in dedi Franc Veber

duhovno družalni dan družin

kaj ti je bilo najbolj všeč na pikniku?

Gal Z.: »Ko smo jedli.«

Anže A.: »Da sem lizal sladoled.«

Julija A.: »Da smo risali.«

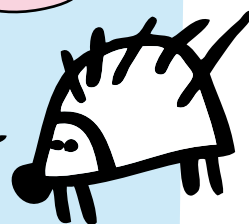
Jakob B.: »Najbolj mi je bila všeč plezalna stena in risanje s prsti.«

Andraž K.: »Ko sem pojedel dve lučki.«

Jana M.: »Da sem jedla makarone.«

Paola J.: »Poligon, ko smo barvali majčke, ko smo bili v kapeli in pri sveti maši.«

Ana O.: »Ko sva bili z Laro, ko sem hodila po vrvi, ko smo lizali sladoled in ko sva se igrali s Paolo.«

Tomaž Š.: »Da sem se igral s prijateljem.«

Peter M.: »Ko smo šli na delavnice.«

Jan S.: »Ko smo igrali nogomet z očiji.«

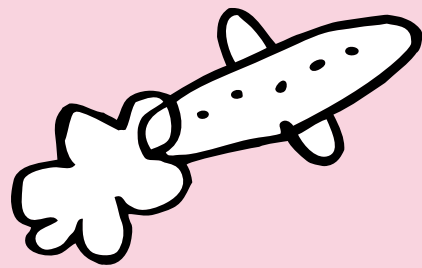
Pija P.: »Najbolj mi je bilo všeč, ko smo delali voščilnice.«

Maks M.: »Lov na točke, ko smo imeli kosilo, poligon in ko sem jedel palačinke.«

tiha opazovanja

Mislim, da ne posplošujem preveč, ko rečem, da smo starši kar precej nagnjeni k stalnemu nadzorovanju, opominjanju, popravljanju svojih otrok in vsem ostalim napakam pri vzgoji. To počnemo kljub vsem napotkom in nasvetom iz priročnikov, svetovalnic, pogovornih ur in čudovitih knjig, ki nam jih zapustila Maria Montessori. V takšno ravnanje nas potiska občutek odgovornosti do naših otrok, želja po prepričitvi 'tistega hudega', nek naravni nagon po samoohranitvi sebe in potomstva. Težko se je temu upreti, potreben je zavesten napor. Kaj je lepše, kot svoje ljubljeno malo bitje pustiti, da je to, kar je, in ga pri tem 'le' spremljati in nevidno usmerjati? Svoje lastne strahove bomo najlažje premagali z zaupanjem vase in svojega otroka. Naš otrok je naše ogledalo. Albert Schweitzer je rekel, da zgled pri vzgoji ni pomembno načelo, je edino.

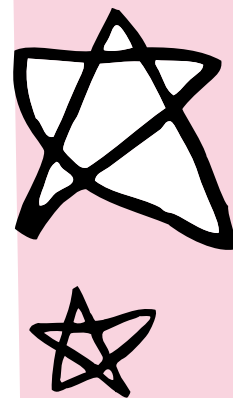
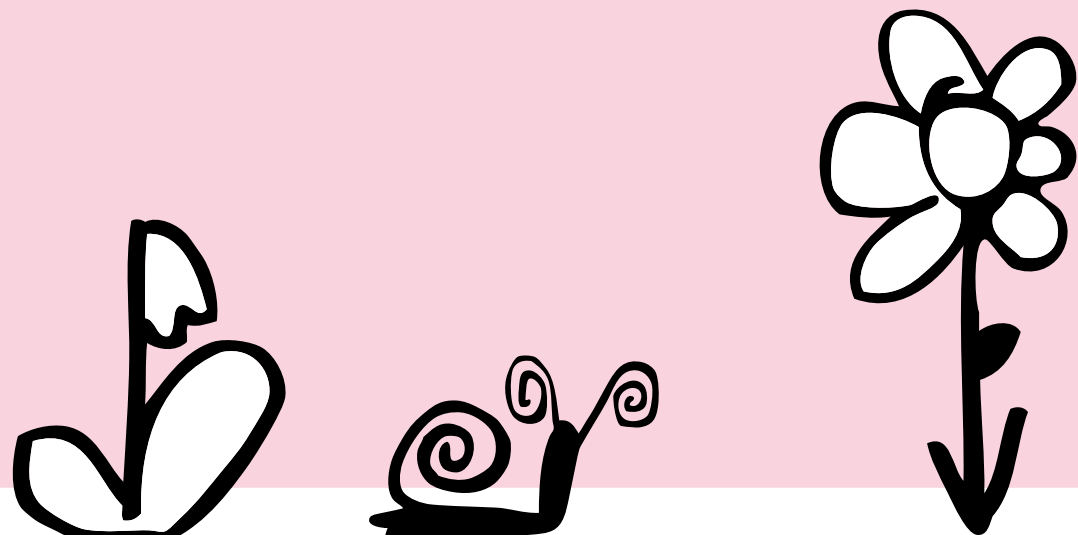
Pri naši drugorojenki Mili ugotavljam, kako preveč vpletanja staršev doseže ravno nasproten učinek, neredko celo verbalni spopad, kdo ima bolj prav: »Veš, tata, tako ne smeš govoriti z mano! Ti ne veš za mene! Samo jaz to vem!« me poduči. In se zavem. Pustiti jo moram, da je sama s seboj in se previdno umaknem.

Njena soba je njeno kraljestvo. Tu so doma princeze in principi, mati kraljica in oče kralj, pa vojščaki, zmaji, zajčki, dojenčki in ostala domišljajska bitja. V njeni režiji tukaj nastajajo celi zgodovinski spektakli, odvijajo se zgodbe o ljubezni in strašnih bojih, pa o mucicah, ki se zaplezajo na strehi grajskega stolpa in jih je treba rešiti. Znova in znova sem osupel, koliko različnih junakov nastopa v njenih zgodbah, kako različne vloge je sposobna odigrati in pri tem spremeniti intonacijo in glas. Millywood, samo kamere manjkajo.

Spet drugič, ko potrebuje čas zase, odtava na vrt, sama, tako da niti ne vem, kje je. Tam vstopa v zgodbe v naravi, na vrtu med rožicami, kjer govori s čebelami in metuljem. Tudi rožice same so hvlažne za Milino pozornost in lepe besede, pa čeprav jih nato utrga za šopek za mamo. Ko ima svoj mir, ne potrebuje ne staršev ne bratca ne igrač – ptiček, ki naključno prileti mimo, postane predmet opazovanja in soigralec.

Bodimo torej kot starši toliko vzdržni, da pustimo svojim otrokom trenutke popolne svobode in samozadostnosti, ko lahko izrazijo svojo domišljijo in prvinsko otroškost!

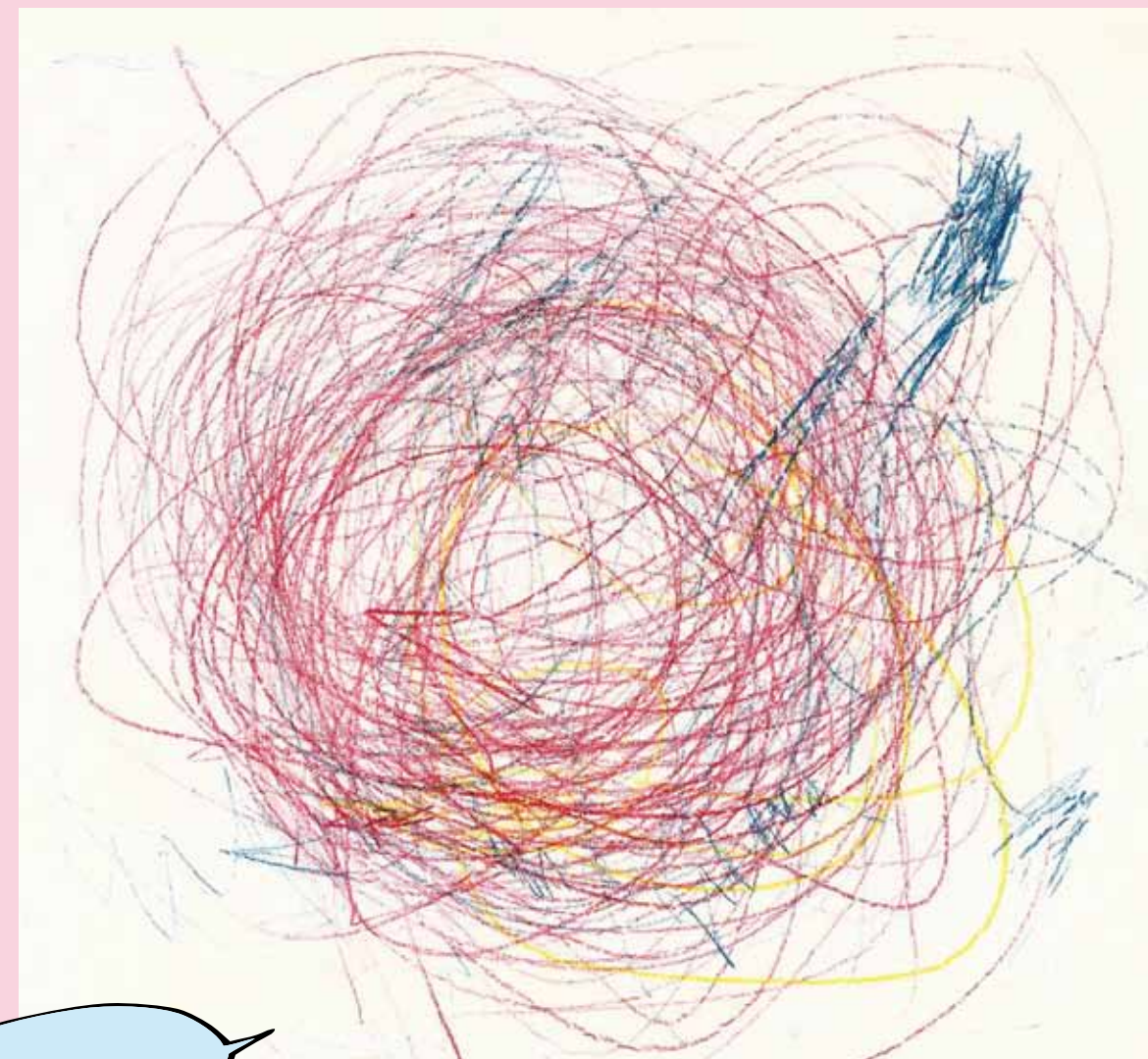
Matej Beltram

rad te imam

Urban P. ☀ 5 let

Vid ☘ 32 mesecev

Imenik dogodkov

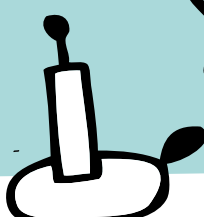
FEBRUAR

pustovanje

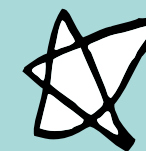
obisk prvošolčkov

MAREC

večeri z mamami

skupna sv. maša

izdelava lutanic

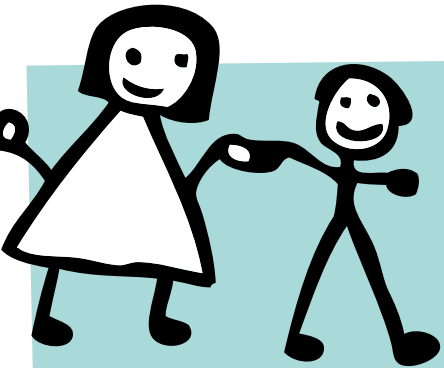

APRIL

popoldan z mamami

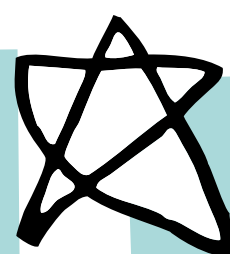

APRIL

iz rok v roke

popoldan z očetmi

MAJ

srečanje z
babcami in dedki

srečanje katoliških vrtcev

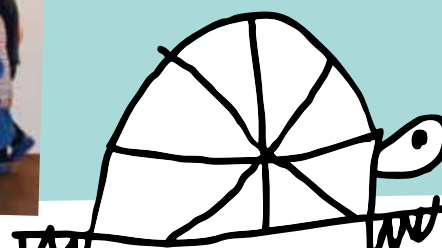
duhovno družabni dan družin

MAJ

srečanje z
babcami in dedki

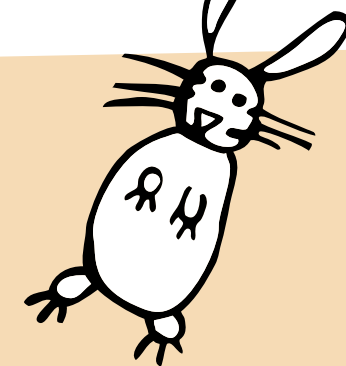

Amina ☼ 4,5 let

Jana M. ☼ 5 let

hop hop

GIBANJE - 2.DEL

Motorični razvoj otroka

Otrok je v svoji edinstvenosti nekaj čudovitega in v svoji pripravljenosti sposoben sprejemati nekaj univerzalnega. Kontinuiran pretok informacij, dražljajev in zaznavanj so otroku v pomoč pri njegovem motoričnem razvoju, ki se začne z grobo motoriko in se preko vseh ovir prebije skozi fino motoriko do estetskega gibanja ali profesionalnega športnika. V svojem razvoju se otrok neprestano srečuje z učenjem in izvajanjem novih, vse zahtevnejših gibalnih spretnosti, kar je v precejšnji meri pogojeno z ravno gibalnih sposobnosti. Višja kot je raven gibalnih sposobnosti, uspešnejše bo učenje in izvajanje različnih gibalnih spretnosti. Gibalne sposobnosti so temelj za izvajanje različnih gibalnih spretnosti. (Videmšek, Pišot, 2007, str. 66).

Gibalni (motorični) razvoj je najbolj izrazita oblika oziroma funkcija psihofizičnega razvoja. Prične se že v predporodni dobi in se stalno izpopolnjuje v nadaljnjem razvoju. Še posebej izrazit je človekov motorični razvoj v prvih treh letih življenja. Že v prvih dveh letih doseže otrok gibalno zmožnost, katere ni sposoben nobeno drugo živo bitje – pokončno hojo. (Horvat, Magajna, 1987, str. 50).

Za motorični razvoj veljajo podobne temeljne zakonitosti, ki so značilne za razvoj nasplah. Vsaka nova pridobljena spretnost otroku omogoča, da začne usvajati naslednje. Pridobljene sposobnosti in spretnosti omogočajo otroku vse bolj raznoliko in natančno gibanje ter vse večji nadzor nad njihovim okoljem. (Videmšek, Pišot, 2007). Razvoj motorike se pri otroku začne praktično takoj po rojstvu, če odmislimo, da se otrok intenzivno premika in giblje že v maternici. Prvi nezavedni gibi, ki jih otrok izvaja – ne pa še opravlja, se počasi, a aktivno razvijajo in so najbolj izraziti v prvih treh letih njegovega življenja. Ob primerno načrtovani in vodeni gibalni spodbudi pride otrok od povsem nemočnega novorojenčka do stopnje, ko lahko sam samostojno in zavestno upravlja svoje telo s svojo voljo. Tako lahko izvaja različne gibalne naloge in rešuje gibalne probleme, ki mu med drugim omogočajo tudi vključevanje v različne socialne skupine in zavzemanje ustrezne vloge v določeni skupini. Višji nivo motoričnih potencialov pa praviloma zagotavlja tudi višji nivo delovanja srčno-žilnega in dihalnega sistema, kvalitetnejšo medmišično koordinacijo in večjo učinkovitost centralnega živčnega sistema. (Muhič, 2003, str. 184).

Motorični razvoj otroka poteka po sorazmernem redu od zgoraj navzdol in od sredine navzven, torej v cefalokavdalni in proksimodistalni smeri. (Kosec, Mramor, 1991, str. 14). Cefalokavdalna smer pomeni postopen nadzor mišic od glave navzdol. Otrok najprej nadzira mišice glave, nato vratu in ramen, kasneje trupa in nazadnje rok in nog. Najprej torej dviga in obrača glavo, nato glavo in ramena, zatem sedi, se plazi, stoji in hodi. Proksimodistalna smer pa razvija nadzor mišic od centra telesa, torej od hrbtenice navzven. Otrok obvlada najprej gibe trupa, nato rok in na koncu zapestja ter prstov. (Videmšek, Visinski, 2001, str. 19).

V vsakem otroku obstajajo težnje po razvoju in po ohranjanju obstoječega stanja. To nasprotje ustvarja konflikt, ki je kot dejavnik razvoja nepogrešljiv. Otrok ves čas aktivno

ohranja ravnovesje ter se tako neprestano prilagaja novim potrebam in možnostim, ki jih prinaša zorenje. Takšno aktivno prilagajanje, ki obstaja vse življenje, imenujemo adaptacija. (Pišot, Planinšek, 2005, str. 15).

Motorične in funkcionalne sposobnosti, pomembne pri hoji

Koordinacija

Koordinacija gibanja je sposobnost, ki je odgovorna za učinkovito oblikovanje in izvajanje sestavljenih gibalnih nalog. Je tista gibalna sposobnost, ki je pri motoriki živih bitij najbolj značilna za človeško vrsto. Osnovne značilnosti koordiniranega gibanja so: pravočasnost, racionalnost, pravilnost, izvirnost in stabilnost. Za koordinacijo domnevajo, da ima šest pojavnih oblik, ki se razlikujejo predvsem po načinu obdelave v centralnem živčnem sistemu. Tako poznamo gibalno inteligentnost, sposobnost za ritme, sposobnost izkoriščanja gibalnega spomina, sposobnost uskladitve gibanja spodnjih okončin, sposobnost gibalnega učenja in sposobnost časovne uskladitve gibov.

Koordinacijska sposobnost se izraža kot (Rajtmajer, 1990, str. 61): hitrost učenja sestavljenih motoričnih nalog, hitra preobrazba gibalnih stereotipov, timing – pravočasnost, hitrost izvajanja zahtevnejših gibalnih nalog, izvajanje sestavljenih gibalnih nalog v določenem ritmu (koordinacija v ritmu), koordinacija celega telesa (spodnjih, zgornjih okončin), agilnost – hitra sprememba smeri in gibalno reševanje prostorskih problemov. Tipološko jo delimo na (Cemič, 1997): koordinacijo trupa, koordinacijo rok, koordinacijo nog in na koordinacijo celega telesa. Koordinacijska sposobnost je povezana z drugimi motoričnimi sposobnostmi, še zlasti z močjo, ravnotežjem in s hitrostjo. V zgodnejših razvojnih obdobjih je ta povezava še močnejša in kakor kažejo nekatere raziskave, sploh še ne gre za diferenciacijo posameznih sposobnosti, ampak za kompletno sposobnost. Do diferenciacije prihaja šele med otrokovim razvojem. (Cemič, 1997, str. 21). Razvoj koordinacije se prične že v fetalnem obdobju, saj plod že v materinem telesu pridobiva prve gibalne izkušnje. V največji meri pa lahko otroci te izkušnje pridobivajo do približno šestega leta starosti. To je obdobje, v katerem so najbolj dojemljivi za sprejem raznovrstnih gibalnih informacij. Živčni sistem je namreč plastičen (mielinizacija živčnih vlaken še ni zaključena). Do šestega leta je ta razvoj še dokaj strm, upočasni se v puberteti (okrog 11. leta starosti). V obdobju pubertete razvoj nekoliko upade, kar je predvsem posledica hitre rasti skeleta. Mišice namreč ne sledijo hiti rasti kosti, zato se poveča njihov tonus. Ko se telesna rast zopet umiri, človek postopno zopet pridobiva na koordinaciji. (Pistotnik, 1999, str. 75).

Ravnotežje

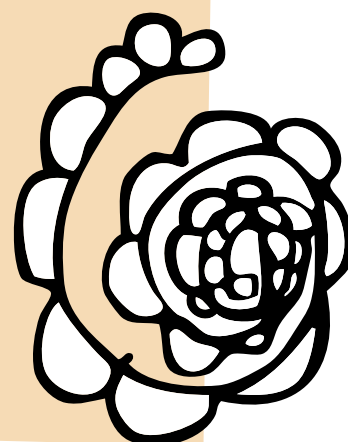
Pojavne oblike ravnotežja so: statično ravnotežje ali sposobnost ohranjanja ravnotežnega položaja ter dinamično ravnotežje ali sposobnost vzpostavljanja ravnotežnega položaja. Poleg centralnega ravnotežnega organa v srednjem ušesu in ravnotežnem centru v malih možganih pomagajo pri ohranjanju ravnotežnega položaja še pomožni organi (Pistotnik, 2003, str. 117): čutilo za sluh, ki posameznika oskrbuje s slušnimi informacijami v prostoru (odboj zvoka od predmetov); čutilo za vid, ki posameznika oskrbuje z vizualnimi informacijami v prostoru (kakšen je položaj predmeta ali telesa v prostoru, moteči dejavniki, orientacija v prostoru); taktilna čutila, ki zaznajo spremembe pritiskov, ki se zaradi odklonov projekcije težišča pojavijo na tistih delih kože, ki so v stiku z podporno ploskvijo; posredujejo predvsem podatke o sili pritiska na podlago in smeri odklonov težišča; kinestetična čutila: mišični in tetivni receptorji (gollijev aparat, mišična vretena) ter receptorji v okolici sklepov; receptorji registrirajo spremembe napetosti v mišicah ter kotne premike in pospeške v sklepih, odgovorni so za fino regulacijo gibanja. Ravnotežje ima pomembno vlogo tudi v človekovem vsakdanjem življenju in ga s primernimi

Julija M. ✿ 5,5 let

Jon ✿ 3 leta

vajami lahko še dolgo ohranjamo na visoki ravni. Sposobnost ravnotežja je do petega ali šestega leta starosti relativno slabo razvita, čeprav se začne razvijati že pred rojstvom. Zato v predšolskem obdobju v gibanje vključujemo različne dejavnosti, ki zajemajo področje ravnotežja: hoja po črti, stoja na eni nogi, hoja po debeli vrvi, hoja po ozki gredi, kjer se srečata dva otroka, prestopanje ovir pri hoji na ozki gredi, nošenje bremen, urjenje ravnotežja na klopki za ravnotežje, valju, vožnja s kolesom, rolanje in smučanje. Pri teh aktivnostih uporabimo vaje za razvijanje ravnotežja za vsako športno zvrst posebej. Otrok potrebuje velikomožnosti in spodbud za usvajanje tako statičnega (ali elementarnega) ravnotežja kot tudi dinamičnega.

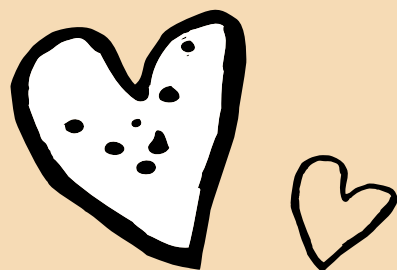
Moč

Moč je sposobnost za učinkovito izkoriščanje sile mišic pri premagovanju zunanjih sil. Predstavlja osnovno gibalno sposobnost, saj brez nje ni gibanja. Delimo jo na tri pojavne (akcijske) oblike: eksplozivna, repetitivna in statična moč. Eksplozivna moč je sposobnost maksimalnega začetnega pospeška telesa v prostoru (npr. start, skok, met). Prirojenost te sposobnosti je sorazmerno visoka (približno 80-odstotna), kar pomeni, da jo lahko razvijemo le v manjši meri. Značilna je predvsem za reakcije mlajših, saj po 30. letu začne upadati. Repetitivna moč je sposobnost za dlje časa trajajočo dejavnost, ki poteka na osnovi izmeničnega krčenja in sproščanja mišic. Manifestira se pri izvajanju cikličnih gibanj, kot so hoja, tek, poskoki, kolesarjenje, plavanje itd. Stopnja prirojenosti pri repetitivni moči je 50-odstotna, kar pomeni, da jo lahko v veliki meri še razvijamo. Statična moč je sposobnost za dolgotrajno napenjanje mišic pri zadrževanju položaja pod obremenitvijo. Visoka raven statične moči je pomembna v mnogih športih, kjer je potrebno zadržati določene položaje, pri športni gimnastiki, borilnih športih. Ker je stopnja prirojene statične moči manjša, komaj 50-odstotna, lahko s primerno vadbo precej vplivamo na njen razvoj. Vendar moramo poudariti, da se pri predšolskih otrocih izogibamo statičnemu naprežanju. (Pistotnik, 2003).

Vzdržljivost

Vzdržljivost je sposobnost izvajanja dlje časa trajajočih gibalnih nalog z enako učinkovitostjo. Telo se bojuje proti utrujenosti med telesnim naporom, ki traja dlje časa. Vzdržljivost je torej sposobnost, ki precej zmanjša stanje utrujenosti. Zelo pomembno je, da otroci izvajajo dejavnost na prostem vsaj 3-krat na teden od deset do dvajset minut v vseh vremenskih razmerah (razen v dežju), če pa je možno, pa vsak dan in vse leto. Otroci naj izvajajo dejavnost z obremenitvijo, ki naj doseže srednjo intenzivnost (70 % do 80 % maksimalnega pulza) v zmernem teku od 5 do 10 minut z vmesnimi odmori hoje, s hitrejšo hojo od 10 do 15 min, ob različnih tekalnih igrah do 20 minut. Pomembno je, da k izvajanju dejavnosti za razvoj vzdržljivosti v gibalni obliki spodbujamo tako dečke kot deklice, saj je bilo na vzorcih petletnih dečkov in deklic ugotovljeno, da so deklice bistveno manj aktivne. Pri predšolskih otrocih se osredotočimo na splošno aerobno dinamično vzdržljivost. Sem uvrščamo nizke in srednje intenzivne napore, v katerih prevladujejo aerobni energijski procesi. Pri splošni vzdržljivosti gre za veliko porabo energije, kar se kaže na obremenitvah srčno-žilnih organov. Če dejavnosti za razvoj vzdržljivosti otroci izvajajo redno vse leto, so tako izpostavljeni postopnemu zniževanju temperature in povečani vlažnosti zraka ter si postopoma prilagodijo funkcionalne mehanizme, izboljšajo kondicijo in s tem odpornost organov. (Rajtmajer, 1990).

Tina Erzar

Vzgojiteljica Tina, v Angelinem vrtcu ste bili aktivni vse od njegove ustanovitve do lanskega septembra. Takrat ste se napotili novim izzivom naproti v vrtec Dobrega pastirja, ki je zaživel v Zavodu sv. Stanislava. V tokratni številki Hiše otrok se od vrtca poslavljate še v rubriki Hop hop. Ob tej priložnosti bi vam radi zastavili še nekaj vprašanj.

V Angelinem vrtcu smo vas poznali kot dobro poznavalko metode montessori, zato nas je presenetila odločitev, da odhajate v vrtec, ki ne deluje po tej metodi. Kako to komentirate vi, predvsem z današnje perspektive, ko lahko že primerjate delo v obeh vrtcih?

Ja, res je, v Angelinem vrtcu sem bila aktivna vse od njegovega nastanka pa do septembra 2014. Sem človek, ki potrebuje nove izzive in korake, včasih tudi malo bolj drzne, a to me spodbudi, da lahko svoje znanje delim naprej tudi z drugimi. Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte. Ravno poznavanje montessori pedagogike in dela z materiali me je spodbudilo, da sem se odločila za ta korak. Človek potrebuje menjavo in to je dobrodošlo za osebno rast. Na vsako novo stvar se je potrebno privaditi, jo sprejeti in vzljubiti. Za primerjave pa je še malo prezgodaj, saj smo v vrtcu Dobrega pastirja šele v obdobju simbioze, Angelin vrtec pa je že v najstniških letih. Tudi v vrtcu Dobrega pastirja imamo kar nekaj montessori materialov in uvajamo to pedagogiko, lepo po korakih.

Ob slovesu se radi spomnimo česa lepega iz preteklega obdobja. Kateri spomini na Angelin vrtec so ostali najbolj živi?

Veliko je lepih spominov, zagotovo pa nikoli ne bom pozabila obdobja, ki sva ga v Rumeni sobi skupaj preživeli s s. Nino. Lepi in posebej živi so spomini, kako smo rasli in se prilagajali v času izobraževanja, pa kako smo izdelovali materiale, kako sva s Klavdijo ves čas hodili po svetu odprtih oči za malimi predmeti ... Ja, bilo je lepo desetletje, ki je bilo del mojega življenja. Spominjala se ga bom, a to ne pomeni, da mi je za tem obdobjem kaj hudo ali žal, življenje teče dalje ... Enkrat montessori, vedno montessori.

Pogovarjala se je Nina Popek, Urbanova mama

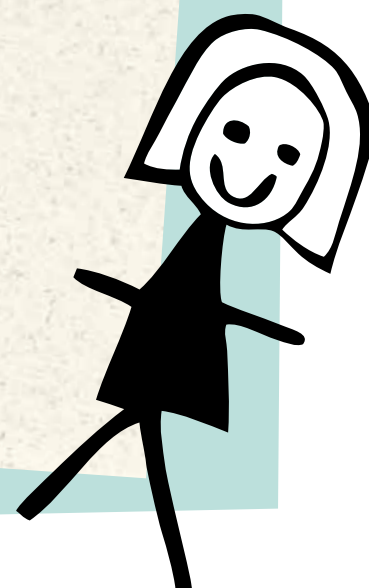

Valentina ☘ 2,5 leti

Tevž ☀ 25 mesecev

vrtašanja staršev

ME IMAŠ RAD, KO SEM PRI MIRU,
ALI ME IMAŠ RAD, KO SE PREMİKAM?

V sklopu lanskoletne šole za starše, ki je potekala v vrtcu, smo se starši lahko 25. aprila 2014 udeležili zelo zanimivega predavanja o učnih stilih otrok in odraslih. Predavala je ga. Patricia Pinciotti iz ZDA, pedagoginja, avtorica, raziskovalka umetnosti, načinov učenja in pridobivanja znanja.

Raznolikost je cilj pomoči vsem učencem (katerekoli starosti, torej tudi odraslim ;)), da razvijejo svoje enkratne in celovite zmožnosti z različnimi navodili, ocenjevanji in vsebinami, da bi jih podprli v rabi njihovih lastnih sposobnosti in jih izzvali, da pridobijo in razumejo sposobnosti drugih. Ker so različni, potrebujejo različne stile poučevanja, da bi se naučili, kar ponujamo, in tudi različne oblike preverjanja, da bi predstavili, kaj znajo. Njihovi interesi, talenti, skrbi in privlačnosti pa so najboljši temelji za povečanje njihove sposobnosti in motivacije za učenje.

Razvoj, učenje in inteligenca so »povezani z gibanjem in od njega odvisni« je misel Marie Montessori. Učenje z vsemi potenciali razloži pomen, ki ga ima gibanje pri učenju in ustvarjalnosti. Ta model učnih stilov temelji na vzorcih nevroloških napetosti in je v sozvočju z drugimi študijami s področja osebnosti, učnih stilov in študijah, ki temeljijo na raziskavah možganov. Učenje z vsemi potenciali prispeva manjkajočo vez – fizično gibanje – k celoviti sliki identifikacije učnih stilov; učenje vključuje koordinacijo telesa in uma, srca in rok, sebe in kulture.

Prednosti poznavanja koordinacijskih vzorcev:

- zaznati nalogo, se soočiti z njo, organizirati in uporabiti specifične strategije, da bi bili uspešni učenci;
- odkrivanje pomembnih uvidov za individualni način razmišljanja, učenja in dela;
- presojanje svojega učnega stila in kako se prepleta in povezuje z drugimi;
- predvidevanje potencialnih žarišč težav, premagovanje tipičnih »minskih polj«, polaganje temeljev za rast in razvoj v prihodnosti;
- sprejemanje in veselje ob enkratnosti posameznikov in dinamični naravi odnosov;
- poenostavitev starševstva, poučevanja, sodelovanja in vodenja, lažje vstopanje v odnose, ki postanejo v poklicnem ali osebnem življenju bolj predvidljivi in harmonični.

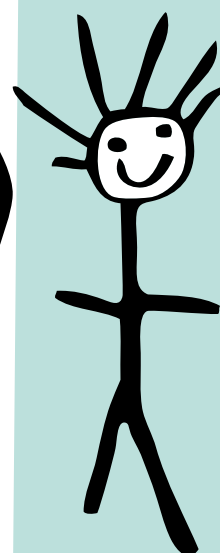
Odkod imamo prednostne vzorce?

Narava: vidna ob rojstvu.

Navada: se utrjuje z uporabo – rutina, npr. po zaključenem delu dajo material na svoje mesto.

Razvoj: stopnje prikličejo različne vzorce, npr.: »grozni dveletniki« – sunkovit vzorec; družabni triletniki – zibajoč vzorec; pravilom zavezani štiriletniki – negiben vzorec; vedoželjen, razposajen petletnik – viseč vzorec.

Vzgoja: družina in kultura lahko pozitivno ali negativno vplivata na vzorce.

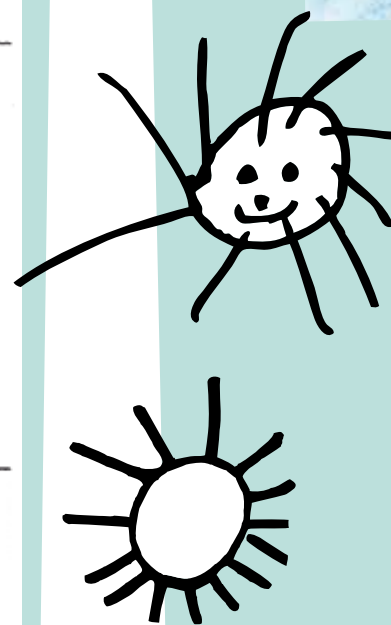

	THRUST (SUNKOVIT)	SHAPE (NEGIBEN)	SWING (ZIBAJOČ)	HANG (VISEČ)
GIBANJE	THE DRIVER (POGANJAČ) - giblje se v diagonalni smeri, sedi diagonalno, giblje se pod kotom, zunaj središča. Uporablja hitre potiskajoče gibe. - Videti je samozavesten, močen, oblasten, pripravljen na akcijo - Spoznava svoj svet s pritiskanjem na stvari, ideje, ljudi, rekonstruiranjem. - Išče asimetrijo, ostre obrate, močne udarce, potiskanje, nasprotovanje - Predstavlja si: Karate, obilno nakupovanje, sprint na 100m, napadalec v prodiru pri nogometu.	THE ORGANIZER (organizator) - giblje se pravokotno. Sedi gledajoč naprej in se giblje v zaporedjih, na organiziran način. Je lahko pri miru. - Videti je organiziran, dostojen, pameten, pripravljen poslušati - Spoznava svoj svet s postavljanjem vprašanj, slednjem pravilom, organiziranjem sebe in informacij. - Išče simetrijo, mir, molčečnost, jasne ali pravilne oblike in zaporedne gibe. - Predstavlja si korakanje, balet, sedenje na stolu in branje / poslušanja, pozicije pri bejzbolu.	THE COLLABORATOR (sodelavec) - giblje se sem in tja, naprej in nazaj, zibajoče, hitro, obteženo, vjugajoče. - Videti je prijazen, domiseln, zabaven, gibčen, igriv - Spoznava svoj svet z igranjem in z interakcijo z drugimi. - Išče male in velike zibajoče gibe, pohajkovanje, vrtenje, sanjarjenje in željo po interakciji z drugimi. - Predstavlja si interakcijske igre, ples in skupinski športi, posebej z žogami, kakor nogomet.	THE VISIONARY (visionar) - giblje se tjavdan, drsi ali energično. Dobesedno lahko visi na stvareh ali ljudeh. - Videti je strasten, povezan s predmeti ali ljudmi, da visi okrog, da gre s tokom. - Spoznava svoj svet tako, da je eno z njim fizično, da visi okrog in spravlja v nered. - Išče priložnost za gibanje, kinestetičen povezave, leži okrog, razvlečenost. - Predstavlja si lay up in basketball, interpretativni ples, športi z letečo energijo in svobodnimi, poljubnimi gibi.
ZAVEDANJE	Se uči vizualno. Te gleda, išče, pogleda, dela grimase, želi, da mu pokažemo. Samozavesten, samostojen, preizkuša stvari. Prijema stvari neposredno: »Bom naredil sam!« Prepozna vzorce in strukture v okolju. Rad reorganizira, da spozna. Poimenuje stvari – če poimenuje, zna.	Se uči auditivno. Posluša, bere, momlja in prolzva zvoke med delom, hranjenjem. Premišljen, postavlja vprašanja, išče informacije in znanje. Priznava avtoriteto, pravila, pozna mesto za stvari in ljudi. Razvršča stvari, popravlja nazaj na mesto, kategorizira, postavlja v zaporedja, razvršča po prioritetah.	Se uči multimodalno. Potrebuje informacije na mnogotere načine, rad preveri z drugimi. Igriv, interaktiven, išče občutke, domiselne ideje. Prepozna ljudi in njihove občutke, se uskladi s socialnim okoljem. Personalizira predmete – se igra s predmeti, lahko z njimi govori v igri.	Se uči kinestetično. Potrebuje fizično informacijo med delom. Ima lahko tne ali intenzivne gibe, išče tveganja in fizično aktivnost. Prepozna povezave med predmeti, idejami – fizičnimi vidiki sveta. Povezuje stvari. Izkušnje mora doživeti fizično.
NALOGE	Usmerjen v nalogo, usmerjen v izdelek – »Kaj bomo naredili danes?« Dela hitro – morda ne prebere navodil ali ne vpraša za pomoč. Pokaže, da lahko naredi – spretnosti, izdelki.	Usmerjen v pravila – pravilna oblika – »kaj je pravi način, odgovor?« Dela metodološko – eno stvar na koncu, razmišlja specifično. Pokaže, kaj zna.	Usmerjen v družbo (socialno usmerjen) – »S kom hodiš?« Dela z več kot eno stvarjo naenkrat - multi-tasker, potrebuje čas, da zaključi projekte. Pokaže, kako čuti.	Usmerjen v proces. »Zakaj moram zaključiti?« Dela intenzivno, ko ga nekaj res zanima. Potrebuje sistem, da si organizira ideje, delo, svet. Pokaže, kako zna.
POTREBE	Potrebuje občutek varnosti. Rad dela sam, zunaj »vrste«. Šibka točka mišljenja: prehitro – preširok; upočasnitev, ponovni pregled.	Potrebuje priznanje. Rad dela ena na ena. »ni prava« Šibka točka mišljenja: preozek, naj bo bolj drzen, bolj širok.	Potrebuje sprejetost. Ima rad skupinsko interakcijo. »Ne sodeluje« Šibka točka mišljenja: prepovršen, ni globok, naj si vzame čas.	Potrebuje občutek povezanosti. Lahko dela z enim/mnogimi. »Ni fer« Šibka točka mišljenja: preveč raztresen, naj razvije sistem.

Prevod: Melita Kordeš Demšar, Montessori inštitut

Jakob M. ☀️ 6 let

Ključne ideje koordinacijskih vzorcev:

- tvoji možgani in telo so povezani s pomočjo osrednjega živčnega sistema in tvoji možgani iščejo vzorce, da bi ustvarili pomen;
- gibanje je okno za razumevanje, kako otrok (posameznik) zaznava, se uči, dela in razume svet;
- obstajajo štirje osnovni načini gibanja in razmišljanja, ki jih imenujemo koordinacijski vzorci: Thrust, Shape, Swing in Hang (sunkovit, negiben, zibajoč, viseč);
- vsak koordinacijski vzorec je povezava med gibanjem in mišljenjem, ki vključuje kakovost in vrsto gibanja in kakovost in vrsto mentalnega procesiranja;
- vsi imamo domač vzorec in hierarhijo vzorcev;
- stil je kombinacija dveh vzorcev – našega domačega vzorca + drugega vzorca;
- cilj je prepoznati in uporabljati vse štiri vzorce kot pripomoček, s katerim ustvarimo ravnotežje.

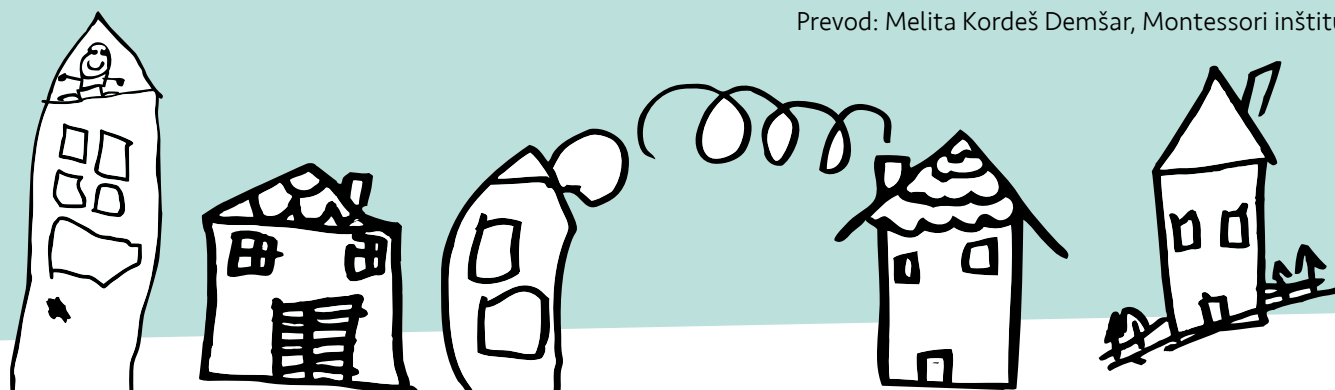
Poskušajmo prepoznati (najprej svoj, potem pa tudi) otrokov vzorec (ali kombinacijo vzorcev) in ga podprimo pri tistih vzorcih, ki mu niso tako blizu, saj se je dobro naučiti vse štiri vzorce, da bomo v življenju lažje sodelovali z ljudmi.

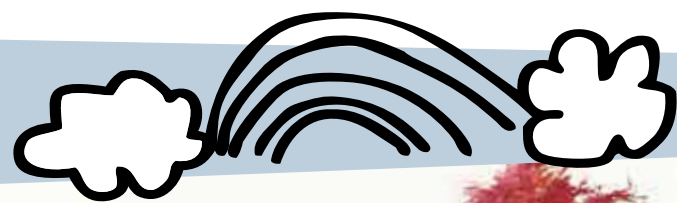
Na koncu bi dodala še misel Alberta Einsteina, ki nas nagovarja, naj v vsakem izmed nas, še posebej pa v otrocih, odkrijemo odličnost: »Vsak izmed nas je genij. Vendar če sodite ribo po njenih sposobnostih plezanja po drevesih, bo ta celo življenje živela v prepričanju, da je neumna.«

napisala: Metka Švegl, mama Marka iz Rumene in Tomaža iz Zelene sobe

Viri:

- Pinciotti, P. *Who Are You?*. Pridobljeno 27. 4. 2014, s http://patpinciotti.com/wp-content/uploads/2014/04/Patterns.SETON_Slovenia.pdf
- lastni zapiski s predavanja ge. Pat Pinciotti, 25. 4. 2014

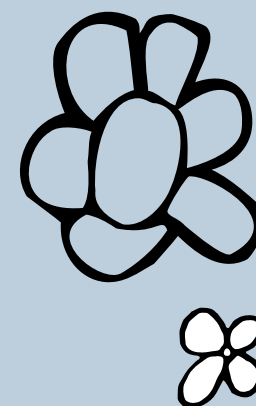

Albina ☀ 25 mesecev

delo naših rok

V letošnjem letu z otroki nadaljujemo z razvijanjem kuharske ustvarjalnosti. Enkrat mesečno ena skupina otrok pripravi popoldansko malico za vse otroke v vrtcu in jaslih. Zadnji petek v septembru so otroci iz rumene sobe pripravljali jabolčno pito, oktobra pa mlečne rogljičke s sirom otroci iz zelene sobe. Iz receptov in fotografij boste lahko začutili živahno delovno vzdušje petkovih dopoldnevov.

JABOLČNA PITA Z ZDROBOM

Sestavine za manjši pekač (pribl. 20 x 30 cm):

- 1 jajce
- 1 (jogurtov) lonček sladkorja
- 1 lonček (pšeničnega) zdroba
- 1 lonček moka
- ½ zavitka pecilnega praška
- 1 lonček jogurta
- ½ lončka olja
- 1 zavitek vaniljevega sladkorja
- 1 kg jabolk
- 1 limona (sok)

Priprava z otroki iz rumene sobe:

Dela smo se lotili v dveh skupinah. V prvi skupini so otroci oprali jabolka in jih z ročnim rezalnikom razrezali na krlje in izkoščičili. Najbolj zanimivo je bilo nato rezanje z multipraktikom. Otroci so hitro usvojili napravo: z jabolki napolniš odprtino pokrova multipraktika in pokriješ s potisnim pokrovom. Nato obrneš gumb ter počasi potiskaš pokrov navzdol in strojček sam razreže jabolka na drobne koščke. Ko zmanjka jabolk v pokrovu, obrneš gumb, strojček se ugasne in spet lahko dvigneš pokrov in v odprtino naložiš nova jabolka. Dobro, da smo pekli velike količine, saj se tega dela ni bilo mogoče naveličati. Ko so bila vsa jabolka razrezana, smo jih prelili z limoninim sokom in potresli z nekaj žlicami sladkorja ter vse skupaj premešali.

Z drugo skupino smo naredili testo. Vsak otrok je dobil sestavino, s katero je do roba napolnil svoj jogurtov lonček (moka, sladkor, zdrob, olje, jogurt). Sestavine iz vseh lončkov smo nato stresli skupaj v veliko posodo, dodali pecilni prašek in vaniljev sladkor, najbolj pogumni otroci pa so sprejeli izziv, da so v skledo ubili jajce. Poskusili so se držati enega pravila: ko jajce odpremo, pustimo, da rumenjak in beljak stečeta v posodo, lupino pa obdržimo v rokah. Vse skupaj smo premešali z električnim mešalnikom in pustili počivati 10 minut.

Sledil je zadnji del skupnega oblikovanja peciva. Na pekač smo položili peki papir in nanj nalili polovico testa ter ga z žlicami poravnali po pekaču. Po vrhu smo potresli jabolka in jih prelili z drugim delom testa.

Medtem ko so otroci jedli kosilo, je zadišalo po pečeni jabolčni piti. Pekla se je v pečici na 180 °C približno 45 minut.

Za dieto:

250 g kamutove moke

125 g kokosove maščobe

3 žlice vode

½ zavitka pecilnega praška iz vinskega kamna

Iz sestavin zgnetemo testo in ga razdelimo na dva dela. Z enim delom obložimo dno pekača, potresemo z jabolki ter prekrijemo z drugim delom.

MLEČNI KVAŠENI ROGLJIČKI S SIROM

Sestavine (za 32 malih rogljičkov):

½ kg moke

1 vrečka suhega kvasa

malo sladkorja

3 dl (toplega) mleka

1 dl olja

1 mala žlička soli

150 g sira (narezanega na kocke)

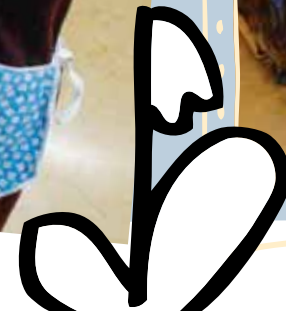
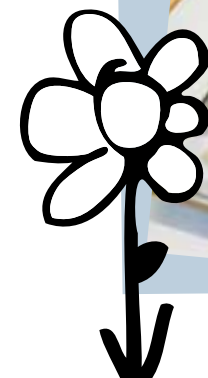
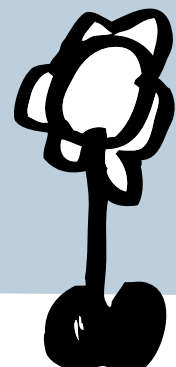
Priprava z otroki iz zelene sobe:

Testo potrebuje 1 uro, da vzhaja, zato sem testo pripravila vnaprej, z otroki pa smo nato valjali in oblikovali rogljičke. Uredili smo si prostor pred zeleno in rumeno sobo, očistili mize in jih pogrnili s prtičkom, pripravili valjarje ter deske in nože za rezanje sira. Zgornjo količino testa sicer razdelimo na dva dela, ker pa smo mi imeli več testa in smo se vsi želeli naučiti valjanja, smo nekoliko prilagodili navodila z recepta. Vsak je torej dobil kepico testa in jo na vse strani razvaljal v obliko kroga. Nato smo krog razrezali na 16 delov – trikotnikov (kot pico). Na vsak del trikotnika smo položili kocko sira, testo enkrat prepognili ter zavihali ušesa navznoter, da sir med pečenjem ne bi stekel ven. Nato smo testo trdno zavili proti sredini in nastali so prikupni rogljički. Tisti najmanjši so se nam zdeli bolj primerni za otroke v jaslih, večji pa za otroke v vrtcu. Rogljičke smo polagali na pekač, pokrit s peki papirjem, pekli pa so se približno 20 minut pri 180 °C.

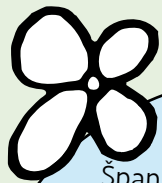
Za dieto:

Osnovne sestavine smo zamenjali z dietnimi (kamutova moka, rižev mleko ...), namesto s sirom pa smo rogljičke napolnili z marmelado.

s. Diana Novak

iz straških ust

Špansko govoreča pomočnica Sara sedi pri kosilu v Zeleni sobi s Hano, Urbanom O. in Jonom.
Hana: »Kako se po špansko reče žlica?«
Vzgojiteljica Sara: »Cuchara.«
Urban O.: »Kako se po špansko reče krožnik?«
Vzgojiteljica Sara: »Plato.«
Jon: »Kako se po slovensko reče kozarec?«
Vzgojiteljica Sara (v smehu): »Kozarec.«

Tadej: »A ko naredimo zemljevid, ga več nimamo?«
Vzgojitelj Metod: »Ne, potem ga vzameš domov, ga na primer obesiš na steno ... Ga imaš doma.«
Tadej: »Meni ga je pa babi v Prekmurju vzela, zmečkala in vrgla v peč.«

Peter V.: »Jaz pa znam tri jezike – slovensko, hrvaško pa mariborsko.«

Pozimi, ko je zelo mrzlo, želita vzgojiteljici na igrišču pogreti otroke, ker jih zebe, zato se začneta z njimi loviti. Počasi vedno več otrok zapušča igro in se gre igrat drugam. Na koncu vzgojiteljici ugotovita, da se lovita samo še onidve.
Brina: »Vidve se dajta kar sami loviti.«

Filip kihne in sam sebi na glas reče: »Buh pomagej, Filip!«

Špansko govoreča pomočnica Sara pošilja otroke na stranišče.
Vzgojiteljica Sara: »Kristjan, vete albaño (izg. 'bete albanjo').« Mu kaže z roko proti stranišču.
Kristjan (presenečeno): »V banjo?«

Tomaž je bil prehlajen, zato je bil pri babici. Da bi se hitreje pozdravil, je vsak dan pojedel eno žličko medu.
V tistem času so poročali, da tudi Tina Maze, ki je tekmovala v Ameriki, prebolela virozo in se nikakor ne more »postaviti na noge«. Pa je babica komentirala: »Mislim, da bi tudi Tina morala vsak dan pojedsti žličko tega dobrega medu, da bi se pozdravila!«
Naslednji dan, ko je Tomaž pojedel svoj med, nenadoma vpraša: »Kdaj bova nesla med Tini?«
»Kateri Tini?« (poznamo več Tin.)
»Tini Maze!«

V molitvenem kotičku.
Teodor: »A mi prižgeš svečko?«
Vzgojiteljica Pavlina: »Seveda. Teodor, a ti tudi doma moliš?«
Teodor: »Ne, ker nimam takega materiala.«

Ko gremo na Primorsko k starim staršem, gremo radi k sv. maši na Sv. Goro. Jakob je enkrat v cerkvi bral napis v latinščini in komentiral: »Tukaj piše nekaj v »uršulinščini.«

Tež (poje): »Skači, Jezus, skači, Jezus, Jezus, tiskakalček ...«

Justin: »Martina, a veš kaj? Mami mi pravi, da imam pod učki čebelčnjake.«

Eva B. zgreši stol in pade na tla.
Eva: »Sem zletela kot raketa!«

Laura je za pusta nevesta.
Vzgojiteljica Martina: »Laura, ko se boš pa zares poročila, naju boš pa z vzgojiteljico Pavlino povabila na poroko?«
Laura: »Jaz se ne bom zares poročila, jaz bom nevesta samo za pusta.«

Laura: »Martina, a veš, da imamo novega mercedesa? Oči ga mora samo še registrirati pa bo.«
Vzgojiteljica Martina: »A res? Kakšnega pa?«
Laura: »Takega bolj zelenega, z bleščicami.«

Vzgojitelj Metod odhaja domov in se poslavlja od Teodorja.
Vzgojitelj Metod: »Na svidenje, jaz grem zdaj domov.«
Teodor: »A te mami čaka?«

Eva vpraša: »Kdo je največji v naši družini?« S. Nina: »Oči.« Eva: »Ne, v naši družini v vrtcu! Sestra Cirila je največja!«

Vzgojiteljica Pavlina bere otrokom, kaj bo tisti dan za kosilo.
Vzgojiteljica Pavlina: »... in radič.«
Anže S.: »Kaj? Hudič?«

Vzgojiteljica pri kosilu reče Tadeju, da postrga juho do konca.
Tadej: »A jaz moram postrgati juho zato, da se Ksenji stroj ne bi pokvaril?«

Vzgojiteljica Pavlina: »Dobro jutro, Jan. S katerim prevoznim sredstvom si danes?«
Jan: »Z atijem.«

Pia G.: »Ta barvica pa ni špičasta.«
Brina: »Zakaj ti tako govoriš, 'špičasta'?«
Pia G.: »Ker me mami še ni naučila.«
Brina: »A ni te še naučila?«
Pia G.: »Ne, črk me še ni naučila. Bi me morala naučiti, da bi lahko govorila.«

Jana: »Sara, a ti si od Metoda mami?« (op. Vzgojiteljica Sara je žena vzgojitelja Metoda.)

Na črtni praznujemo 6. rojstni dan Marka J.
Vzgojiteljica Neža: »Marko, kaj boš, ko boš velik?«
Marko: »Policist. Ampak je mama rekla, da je to prenevarno, tako da bom gasilec.«

Pri kosilu nalagamo korenčkovo juho. Mio zanima, kakšno juho ima Mana, ki ima dieto.
Mia: »Kakšno juho ima Mana? Ajuhovo?«

Zelena soba je na sprehodu.
Vzgojitelj Metod in Peter V. hodita čisto spredaj.
Peter: »Ej, Metod, se lahko malo ustavimo, da me nekdo popraska po hrbtu?«

Tadej: »Moj oči je pa imel včeraj cel teden dopust.«

Čestitke

✿ Družini Gorenčič ob rojstvu četrtorojenca Timoteja ✿

✿ Družini Čebulc ob rojstvu četrtorojenca Samuela ✿

✿ Družini Kavčič ob rojstvu tretjerojenca Jana ✿

✿ Družini Nidorfer ob rojstvu drugorojenca Emanuela ✿

✿ Družini Benec Čuk ob rojstvu prvorojenca Teodorja ✿

✿ Družini Kadunc ob rojstvu drugorojenca Marsa ✿

ZAHVALE

HVALA vsem ustvarjalcem Angelinega vrtca, ki ste omogočili, da smo še eno leto pripravljali skupaj okolje, primerno za otrokov razvoj: vzgojitelji, starši, kuharice in gospodinja, čistilke, perica, upravnik, drugi delavci, računovodkinja, stari starši, sestre uršulinke, ... (naj se vsak čuti vključenega).

HVALA vsem staršem, ki so otroke povabili na ogled njihovega delovnega mesta ali v vrtcu predstavili svoj poklic.

HVALA za varstvo angelom varuhom v vseh dneh tega šolskega leta, da ni bilo med otroki večjih poškodb in nesreč.

SKLAD IZAK IN BOTRSTVO

Iz dobredelnega sklada Izak pomagamo družinam, ki se znajdejo v težjih finančnih situacijah, pri plačevanju stroškov vrtca za prehodni čas. Za vsak dar se vam najlepše zahvaljujemo.

TRR: SI56 2900 0005 0424 822

Kdor bi želel pomagati družinam pri rednem pokrivanju stroškov vrtca, lahko postane tudi njihov boter. Svojo pripravljenost sporočite ravnateljici vrtca.

V JASLIH IN VRTCU NAM PRIDE PRAV:

- manjši predmeti, ki na realen način predstavljajo nek predmet, osebo, žival
- leseni in kovinski predmeti za loščenje
- prozorne škatlice od čokoladnih bonbonov (Ferrero rocher)
- poganjalci, kolesa, ki jih ne potrebujete več
- igrača – dojenček in obleke zanj
- papir različnih barv in trdot
- žebliji in kosi lesa za zabijanje žebeljev

ali ste vedeli

... da letos odhaja v šolo 20 otrok?

... da je na srečanje v vrtec prišlo 110 babic in dedkov?

... da smo letos prvič imeli v vrtcu duhovno-družabni-družinski dan (4D)?

... da se letos od Angelinega vrtca poslavlja 9 družin?

... da naš vrtec sodeluje v projektu Etične vrednote skupaj z vrtcem Mala akademija iz Ljubljane in vrtcem Gulten ve ömerünlükahraman Anaokulu iz Turčije?

Klara M. ✿ 5 let

Eva K. ♥ 3 leta

Marko ☀ 21 mesecev

Jana M. ★ 5 let

SVETA ANGELA

PROSI SA

NAS!

HANA

